

ZYCIĘ OLSZTYŃSKIE

PISMO ZIEMI WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ NIEDZIELA, 6 MARCA 1949 ROKU

Przebieg miesięczna 120 - zamiesz. 135. Zgłoszenia przyjmują Administracja: 22 Lipca 16 tel. 28-49. Ogłoszenia drobne od 20 do 30 zł. wymiarowe w tekście od 60 - 160 zł. za tekstem od 40 - 130. nekrologi od 30 - 150.

Redakcja i Administracja Olsztyn, ul. 22 Lipca 16 tel. 28-90 i 25-21. Odpowiedzialny za pismo: Komitet Redakcyjny Wydawnictwa Spółdzielni Wyd. „Czytelnik”.

Nr 64 (663)

B

Cena 10 zł

Imponujące osiągnięcia gospodarki socjalistycznej Chłopi polscy o pracy i życiu radzieckiej wsi Wrażenia z pobytu w USRR

4 b.m. odbyło się w Zarządzie Głównym ZSCh. zebranie sprawozdawcze, na którym uczestnicy delegacji chłopów polskich, po powrocie z USRR, opowiedzieli o swych wrażeniach.

Na zebraniu przybyli również m.in.: wicepremier Korzycki, min. Dąb-Kociol i prezes NKW SL - min. Baranowski. Zebraniu przewodniczył prezes ZSCh pos. Ignar.

Przemawiający uczestnicy delegacji opowiedzieli zebranym o organizacji pracy, poziomie życia rolnika w kolchozie i robotnika w fabryce, o wysokim rozwoju życia kulturalnego

na wsi radzieckiej, wysokiej kulturze rolnej, zastosowaniu nauki i techniki w codziennej pracy kolchoźników itp.

We wszystkich wypowiedziach przewijała się NUTA PODZIWIU DLA OSIĄGNIĘĆ SOCJALISTYCZNEJ GOSPODARKI W ZW. RADZIE CKIM. Mówcy akcentowali, że mieli możliwość zobaczenia wszystkiego, co ich interesowało. Podkreślali, że ze spotrzeżenia i wrażenia, jakie wywieźli z USRR, są dla nich niezwykle cenne, nie tylko dlatego, że poznali wielkie zdobycze ustroju socjalistycznego na wsi, ale przede wszystkim dlatego, że doświadczenia własne dają im do ręki najsilniejszy argument przeciw tym, którzy jeszcze teraz nie doceniają osiągnięć państwa socjalistycznego, a nawet ulegają wrożej propagandzie, szkalującej ZSRR.

„Widzieliśmy wszystko sami, przekonaliśmy się bezpośrednio o imponującym dorobku ludzi radzieckich i tę prawdę zaniesiemy do naszych wsi” - stwierdził jeden z uczestników delegacji.

Przemawiający w czasie zebrania ob. Nazimek, przewodniczący Zarz.

Woj. ZSCh w Rzeszowie, przedstawił zebranym organizację kolchozów i organizację pracy w kolchozie, a więc pracę zarządu, zadania brygad i ich ogólny. Podkreślił on, że w kolchozach stworzono specjalne fundusze, jak np.: na pracę oświatowo-kulturalną, na akcje socjalną itp. Fundusze te tworzy się z czystego dochodu kolchozu. Są to sumy bardzo znaczne, gdyż np. CZYSTY DOCHÓD KOLCHOZU IM. KIROWA WYNIÓSŁ W UB. R. 8 MIL. RUBLI.

Na szerokie stosowanie maszyn i nowoczesnych urządzeń w kolchozach położył główny nacisk w swym przemówieniu ob. Warowny z CRS, który omówił pracę stacji maszynowo-tractorowych, urządzenia obór (mechaniczne podielki, mechaniczny sposób podawania paszy i usuwania nawozu, elektryczne piecyki dla cieląt itp.), jak również dbałość o zdrowotność zwierząt.

Zastosowanie nowoczesnych urządzeń daje dobre wyniki w pracy. Jako przykład wystarczy podać, że miesięczność krów w kolchozach wynosi 12 - 25 l. dziennie przy 8% zawartości tłuszczu oraz, że osiąga się do 49 sztuk przychówku prosiąt od jednej matki w ciągu roku.

Pos. Rataj porównał wygląd naszej wsi z wyglądem wsi radzieckiej, stwierdzając, że wieś składająca się z indywidualnych 3-5-pokojowych domków kolchoźników przypomina miasto-ogród i to tym bardziej, że w takiej wsi są wszelkie urządzenia tak jak w mieście, a więc światło elektryczne, radio, świetliska, szkoła, szpital itd.

Ob. Regina Uściłowska - wójt gminy Darłowo w pow. Sławno - omówiła sytuację kobiet w Zw. Radzieckim gdzie nie spotyka się prawie kobiet niepracujących. Mimo to kobiety poświęcają dużo uwagi wychowaniu dzieci, które, jak opowiada ob. Uściłowska, są dobrze odżywione, zdrowe i ładnie ubrane.

Ob. Kopeć opowiedział zebranym o kolchozie im. Kirowa, który założony został na mokradkach i piaskach. Mokradka zostały osuszone, a piaski nawadniana się przy pomocy specjalnych urządzeń. W ten sposób przygotowano doskonałe warunki dla ogrodu

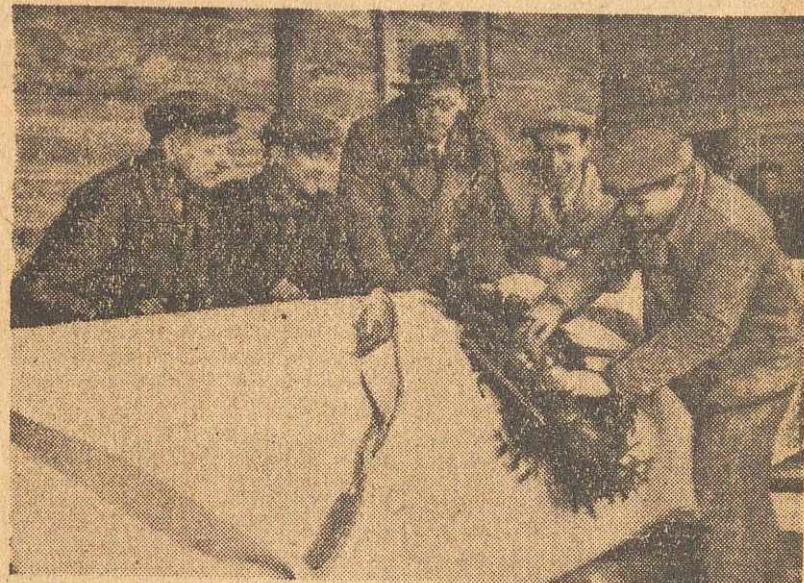
niectwa i warzywnictwa, z których słynie kolchoz.

Ob. Wawryszczuk z pow. Włodawa i ob. Pacholczyk z pow. Rawa Mazowiecka, obydwa gospodarze średniorolni, opowiadali o pracy w kolchozach, wskazując na przykładach, że mechanizacja pracy na roli uwalnia chłopów ukraińskich od najcięższych prac, a jednocześnie podnosi wynik jego pracy.

Właściwa organizacja pracy w kolchozie pozostawia kolchoźnikom dużo wolnego czasu, który poświęcają zajęciom kulturalnym, sportom itp.

Uczestnicy delegacji chłopów polskich po powrocie do kraju wysłali szereg depesz z podziękowaniem za gościnne przyjęcie na Ukrainie. Depesze wysłano do: sekr. gen. CK KP(b)U, M. S. Chruszczowa od premiera USRR Korotzenko min. rolnictwa USRR - Mackiewicza oraz do wszystkich placówek i instytucji które zwrócono w czasie pobytu na Ukrainie.

»Wiechowe« przy Kolumnie Zygmunta

W niedzielę 4 b.m. zostały zakończone roboty kamieniarskie przy obróbce tronu i cokółu Kolumny Zygmunta. Prace, które rozpoczęły się w listopadzie br., trwały 90 dni. W czasie prac kamieniarze w momencie zamieszczenia symbolicznej »wiechów« na znak ukończenia śmudnej pracy. Od lewej: K. Szlachowski, R. Bęczkowski, kierownik robót inż. J. Fedorowicz, B. Piotrowski i A. Obiedowski.

Zmiany na stanowiskach ministrów ZSRR

MOSKWA (PAP). Prezydium Rady Najwyższej ZSRR zwołniało wiceprzewodniczącego Rady Ministrów ZSRR Molotowa z obowiązków ministra spraw zagranicznych ZSRR i wyznaczyło na stanowisko ministra spraw zagranicznych ZSRR - WYSZYŃSKIEGO.

Prezydium Rady Najwyższej ZSRR zwołniało wiceprzewodniczącego Rady Ministrów ZSRR - Mikołajana z obowiązków ministra handlu zagranicznego ZSRR i wyznaczyło na stanowisko ministra handlu zagranicznego ZSRR - MIENSIKOWA.

Atak na posłów komunistycznych za zwalczanie kolaborantów Debata w parlamencie Francji

PARYŻ (PAP). Francuskie Zgromadzenie Narodowe rozpatrywało wnioski o uchylenie immunitetu parlamentarnego w stosunku do dwóch deputowanych komunistycznych - Marcel Cachin i Roger Garaudy. Wnioski te nie mają nic wspólnego z żądaniem wydania deputowanych zgłoszonym przez rząd, lecz zostały złożone przez posłów prawicy.

Deputowany prawicy Mutter złożył wniosek o uchylenie immunitetu w stosunku do posła Cachin, czując się dotkniętym treścią artykułu w „Humanite”, zarzucającego mu kolaborację. Posel Cachin jest naczelnym redaktorem tego dziennika. Żądanie wydania Garaudy wiąże się z jego artykułem, w którym oskarżył on prefekta Sotnu o kolaborację i zdradę.

296 głosami przeciwko 221 na 517 obecnych Zgromadzenie Narodowe odmówiło uchylenia immunitetu w stosunku do dep. Cachin. 363 głosami przeciwko 202 Zgromadzenie postanowiło uchylić immunitet posła Garaudy.

Współpracownik profesora Joliot aresztowany

PARYŻ (PAP). Min Moch zapowiedział na posiedzeniu rady ministrów, że następną osobą, która będzie aresztowana za rzekome „szpiegostwo” - będzie inż. Pelas, jeden z pracowników Komisariatu Energii Atomowej.

Dotychczas aresztowano już 7 osób oskarżonych o rzekome „szpiegostwo”

PARYŻ (Obsl. wł.) Osmą osobą, której aresztowanie ogłosił minister Moch na posiedzeniu Rady Ministrów, jest inż. Pelas, urzędnik Komisariatu Energii Atomowej.

Pelas był zatrudniony przy poszu kiwniach geologicznych prowadzonych przez Komisariat Energii Atomowej. Nie miał on nic wspólnego z pracami Komisariatu dotyczącymi stosu atomowego. Pelas został oskarżony z art. 81 k.k. tj. „o wydanie ta-

jemnie dotyczących obrony narodowej osobie postronnej”.

Korespondent prasowy zaznacza, że doceńdzenia Mocha uknęły na martwym punkcie. Organ administracji marszałkowskiej „New York Herald Tribune”, donosząc o aresztowaniu Pelasa, „przypomina”, że kierownik Komisariatu Energii Atomowej, prof. Joliot jest komunistą.

400 mln. dolarów dla Niemiec Zach. na zwiększenie produkcji przemysłowej o 50 proc. Postulaty Izby Reprezentantów

WASZYNGTON (Telepress). Członkowie Komisji Izby Reprezentantów dla spraw związanych z planem Marshalla złożyli Kongresowi sprawozdanie, w którym oświadczyli, że przyznanie Niemcom Zachodnim 400 milionów dolarów w ramach pomocy marszałkowskiej należy uzależnić od spełnienia następujących warunków:

- 1) wzrost produkcji przemysłowej Niemiec Zach. o 50 proc.,
2) Niemcy Zach. winny importować więcej żywności i artykułów przemysłowych,
3) należy utworzyć rząd Niemiec Zach.,
4) sytuacja finansowa musi ulec poprawie,
5) obniżenie kosztów administracyjnych,
6) przemysł Niemiec Zach. musi być „przestawiony”.

BERLIN (PAP). 2 b.m., po zakończeniu konferencji gubernatorów wojskowych trzech zachodnich stref okupacyjnych Niemiec, na której omawiano przygotowany w Bonn projekt zachodnio - niemieckiej konstytucji separatystycznej, gen. Clay stwierdził, że konstytucja winna być przyjęta przez „Radę Parlamentarną” w Bonn, a następnie zatwierdzona przez gubernatora wojskowego.

Prasa donosi, że gubernatorzy zachodnich stref okupacyjnych odrzucili propozycje niemieckiej rady

parlamentarnej w sprawie przyłączenia zachodnich sektorów Berlina do projektowanego państwa zachodnio-niemieckiego.

Wydawany przez Amerykanów dziennik „Die Neue Zeitung” podaje nazwiska osób, które uważa za odpowiednich kandydatów dla marionetkowego rządu państwa zachodnio-niemieckiego. Na liście znajdują się z jednej strony politycy Republiki Weimarskiej, którzy pomogli w dojściu do

władzy faszystowski, z drugiej strony - obecni przywódcy Bizoni.

SS-mani na czołowych stanowiskach w Bizonii

BERLIN (Telepress). Komitet Polityczny Rady Gospodarczej Bizonii, wbrew głosom komunistycznych członków Rady, zatwierdził na stanowisko łącznika gospodarczego z anglo-amerykańską agencją importowo-eksportową (JEIA), dr Krepes'a, byłego „unterscharfuhrera” formacji SS.

Misja repatriacyjna ZSRR opuściła amerykańską strefę okupacyjną

BERLIN (PAP). Marszałek Sokolowski polecił radzieckiej misji repatriacyjnej, by opuściła amerykańską strefę okupacyjną Niemiec.

Radziecka misja repatriacyjna stała się - jak wiadomo - przedmiotem brutalnych szykan ze strony amerykańskich władz okupacyjnych, co skłoniło marszałka Sokolowskiego do ogłoszenia deklaracji, ostro potępiającej postępowanie Amerykanów sprzeczne z umowami międzynarodowymi.

Przepracowany

rys. A. Świdwiński

Rozeszły się pogłoski o bliskim ustąpieniu min. Bevlina z powodu przepracowania.

Wprowadzenie podatku okupacyjnego w Austrii jest sprzeczne z interesami narodu

1 st otwar. y Scharfą do socjalistycznego klubu poselskiego

WIEN (PAP). Były sekretarz generalny austriackiej partii socjalistycznej Erwin Scharf opublikował na łamach dziennika „Der Neue Vorwaerts” list otwarty do członków socjalistycznego klubu poselskiego w sprawie podatku okupacyjnego.

Scharf stwierdza, że wprowadzenie tego podatku ma na celu zgromadzenie funduszy dla utworzenia antyludowej armii austriackiej i stordowanie rozumu w sprawie traktatu pokojowego, dotyczących się obecnie w Londynie.

Autor listu wzywa posłów socjalistycznych do odrzucenia projektu ustawy w sprawie podatku okupa-

cyjnego, podkreślając, że ustawa taka byłaby sprzeczna z interesami narodu austriackiego.

WIEN (PAP). Odbiół się tu posiedzenie Rady Naczelnej Federacji austriackich związków zawodowych, na którym przedstawiciele komunistów wystąpili z wnioskiem, aby Rada zażądała od rządu wycofania projektu ustawy o podatku okupacyjnym.

Prawicowi przywódcy związkowi, reprezentujący partię socjalistyczną i katolicką partię ludową, sprzeciwili się jednak temu wnioskowi. W wyniku głosowania, wniosek został odrzucony.

Wielka ofensywa pokoju przeciw intrygom międzynarodowego kapitału Deklaracje - wiece - manifestacje

PARYŻ (PAP). Krajowy komitet radykalów i lewicowych członków Ruchu Oporu zaprotestował przeciwko wypowiedziom premiera Queuille'a, w wywiadzie, udzielonym agencji United Press.

„Premier Queuille - oświadczył komitet radykalów - wciąga Francję w koalicję, sprzeczną z zobowiązaniami międzynarodowymi, które kraj nasz podpisał.

Komitet zapewnia, że deputowani i działacze jego organizacji zdecydowani są przeciwstawić się udziałowi Francji w jakimkolwiek przedsięwzięciu o celach napastniczych.

W Danii

KOPENHAGA (TELEPRESS) Axel Larsen, przewodniczący komunistycznej partii Danii, oświadczył na wiecu: „Jeżeli siłom reakcyjnym uda się wzniecić nową wojnę, poprowadzimy - tak jak podczas okupacji niemieckiej - cały naród do walki przeciwko agresorowi.

Celem uniknięcia jakiegokolwiek nieporozumienia, pragnę podkreślić - stwierdził Larsen - że WOJNA AGRESYWNA GROZI NAM JEDYNE Z ZACHODU”.

W Finlandii

SZTOKHOLM (PAP). - Dziennik fiński „Tuohiansanomat”, komentując deklarację Thoreza i Tohtiatiego pisze: „Jest rzeczą jasną - że komuniści fińscy będą walczyć o realizację układu przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy między Finlandią i ZSRR.

Obecnie jednakże - pisze dalej dziennik - nie ma podstaw, by przy puszczać, że podżegacze wojenni osiągną sukcesy w swej polityce rozpytywania nowej awantury.

W Szwecji

SZTOKHOLM (PAP). Na wielkim zgromadzeniu w Vennamu przewodniczący komunistycznej frakcji parlamentu szwedzkiego Hagberg zwrócił uwagę na pokojową politykę Zw. Radzieckiego wobec Szwecji i podkreślił, że ZSRR stanowi najtrwalszą gwarancję pokoju i niepodległości Szwecji, walczącej przeciwko wszelkim planom agresywnym.

Wszystki Szwecji winny zmierzać do zmiany jej zagranicznej polityki w tym sensie, aby rzeczywiście uwolniono kraj od wszelkiego rodzaju zbędnych mu sojuszów. Posel Hagberg domagał się popierania przez Szwecję tych sił, które zmierzają do wzmocnienia pokoju i pełnej międzynarodowej współpracy.

W Czechosłowacji

PRAGA (PAP). KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji z okazji zbliżającego się IX kongresu Partii wyśtosował okólnik, w którym dokonuje przeglądu pracy Partii, poczynając od VIII kongresu w r. 1945.

Reakcja nasza - głosi okólnik - która przegrała w otwartej walce politycznej po lutym ub. roku, ukryła się pod ziemią i stała się agentem imperialistów anglo-amerykańskich, i znalazła się w jednym obozie z faszystami niemieckimi. Jest jednak rzeczą niewątpliwą, że spekulacje reakcyjnych na rozpętanie nowej wojny są daremne, gdyż siły obozu po kofu są potężniejsze, niż siły podżegaczy wojennych.

Kim jest Johnson nowy minister wojny USA?

WASZYNGTON (PAP). W tutejszych kołach dyplomatycznych krąży pogłoski o bliskiej dymisji ministrów: armii, marynarki i lotnictwa, po ustąpieniu min. obrony narodowej - Forrestala.

mentu szwedzkiego Hagberg zwrócił uwagę na pokojową politykę Zw. Radzieckiego wobec Szwecji i podkreślił, że ZSRR stanowi najtrwalszą gwarancję pokoju i niepodległości Szwecji, walczącej przeciwko wszelkim planom agresywnym.

Wszystki Szwecji winny zmierzać do zmiany jej zagranicznej polityki w tym sensie, aby rzeczywiście uwolniono kraj od wszelkiego rodzaju zbędnych mu sojuszów. Posel Hagberg domagał się popierania przez Szwecję tych sił, które zmierzają do wzmocnienia pokoju i pełnej międzynarodowej współpracy.

W Czechosłowacji

PRAGA (PAP). KC Komunistycznej Partii Czechosłowacji z okazji zbliżającego się IX kongresu Partii wyśtosował okólnik, w którym dokonuje przeglądu pracy Partii, poczynając od VIII kongresu w r. 1945.

Reakcja nasza - głosi okólnik - która przegrała w otwartej walce politycznej po lutym ub. roku, ukryła się pod ziemią i stała się agentem imperialistów anglo-amerykańskich, i znalazła się w jednym obozie z faszystami niemieckimi. Jest jednak rzeczą niewątpliwą, że spekulacje reakcyjnych na rozpętanie nowej wojny są daremne, gdyż siły obozu po kofu są potężniejsze, niż siły podżegaczy wojennych.

ONZ nie może popierać swym autorytetem ekspansywnych planów USA - stwierdza delegat Polski

LAKE SUCCESS (PAP). Na plenarnym posiedzeniu Rady Gospodarczo-Społecznej ONZ w dalszym ciągu toczyła się dyskusja nad problemami krajów nieuprzemysłowionych i zaofernych gospodarzo.

W sprawie tej, delegat USA Thorp zgłosił szereg propozycji związanych z nowym planem ekonomicznym USA.

Oczekuje się przede wszystkim dymisji min. armii Royalla.

NOWY JORK (PAP). Nowomianowany amerykański minister obrony narodowej Johnson jest dyrektorem „Consolidated Valtay Aircraft Corp” oraz „General Aniline and Film Corp”, która przed wojną była amerykańską filią I. G. Farbenindustrie. Johnson jest ponadto dyrektorem dwóch banków w stanie zachodniej Wirginii.

„New York Times” pisze, że Johnson zażądał stanowiska ministra obrony narodowej w nagrodę za zebra- nie w czasie zeszłorocznej kampanii wyborczej półtora miliona dolarów w akcji na rzecz kandydatury Trumana.

W tym czasie Johnson był przewodniczącym komisji finansowej Partii Demokratycznej.

W czasie obrad delegat polski dr Suchy poddał propozycje amerykańskie krytyce. Nowy program „pomocy” - stwierdził m. in. delegat Polski - jest uzupełnieniem na terenie krajów kolonialnych i półkolonialnych planu Marshalla. Podobnie, jak plan Marshalla miał być lekarstwem na kurczenie się eksportu produktów amerykańskich, tak nowy plan kolonialny ma umożliwić EKSPANSJĘ KAPITAŁU AMERYKAŃSKIEGO, który zablokowany jest w USA na skutek ograniczonej pojemności rynku we wnętrzonej, a zagranica na skutek

oporu mas ludowych, broniących się przed deminacją monopolistów amerykańskich.

Na zakończenie delegat polski domagał się, aby ONZ opracowała plany pomocy ekonomicznej krajom gospodarczo zaoferanym według wzoru UNRRA, z uwzględnieniem politycznej, gospodarczej i społecznej niepodległości tych krajów. Mówca stwierdził, że ONZ NIE MOŻE POPIERAĆ SWYM AUTORYTETEM EKSPANSJONISTYCZNYCH PLANÓW USA LUB JAKIEGOKOLWIEK INNEGO KRAJU.

Na froncie akcji „H”

Wzrasta podaż żywności Wzrasta suma kredytów na zakup

WCZORAJ DONIESLIŚMY KRÓTKO O DODATKOWYM KREDY-
CIE MIN. ROLNICTWA I RR NA AKCJĘ „H” W NASZYM WOJE-
WÓDZTWIE — W SUMIE 50 MIL. ŻŁ. DZIŚ MOZEMY PODAĆ BAR-
DZIEJ SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE.

Nowy kredyt przeznaczony został w całości dla spółdzielni gminnych Samopomocy Chłopskiej, które, jak wiadomo, wraz Centralą Mięsną uczestniczą w akcji skupu trzody chlewnej w terenie.

Dysponowały one dotychczas funduszem w wysokości 47 mil. zł., który udzielił im został swego czasu przez Centralę Mięsną na zakup żywności. Kredyt ten wobec wielkiej podaży trzody chlewnej okazał się jednakże nie wystarczający, wsku-

tek czego zaszła potrzeba podwyższenia go o dalsze 50 mil. zł. Obok akcji „H” w ścisłym związku z tym Centrala Mięśna oddział Centrali Mięśnej w ramach planu wojewódzkiego przeprowadza skup żywności, a więc nie tylko trzody chlewnej, ale i innego materiału rzeźnego. Kredyty skarbowe na tę akcję wzrosły z 187 do 258 mil. zł.

Plan wojewódzki przewiduje zakup na naszym terenie w ciągu roku 60.000 sztuk zwierząt rzeźnych. Przeprowadzenie tej akcji wymaga uruchomienia dużych sum pieniężnych, zwłaszcza wobec faktu dostarczenia przez ludność rolną coraz większych tuczaków, których przeciętna waga urosła ostatnio do 130 kg na sztukę.

Plan na marzec przewiduje skup 1.000 ton mięsa. Mimo znacznej podaży żywności w okresie, poprzedzającym ostatnie mrozy i zawilejsze warunki, wykonanie go następuje z trudnością, gdyż obecnie warunki atmosferyczne ujemnie wpływają na

podaż. Na większe dostawy można liczyć dopiero po ustabilizowaniu się pogody.

Jeżeli do przytoczonych już sum kredytów na skup żywności dodamy jeszcze 42 mil. zł. do dyspozycji Działu Rolnictwa i RR na akcję „H”, to ukaże się, że ogólna suma kredytów, jakimi obracają w tych akcjach czynniki wojewódzkie, wynosi obecnie 350 mil. zł. (1)

Ziarna siewne

otrzymujemy dodatkowo dla woj. olsztyńskiego

Min. Rolnictwa i RR przyznało do datkowo na akcję siewną w naszym województwie 1.000 ton zboża siewnego, w tym 400 ton jęczmienia i 600 ton owsa. (1)

Nie nadużywać pogotowia lekarskiego Lekkomyślnie wezwwanie spowodowało łańcuch niepotrzebnych trudności

Pogotowie lekarskie Ubezpieczalni Społecznej w Olsztynie jest wielkim dobrodziejstwem w nagłych i poważnych wypadkach. Powtarzamy — w poważnych wypadkach. Jak się bowiem okazuje, pogotowie lekarskie jest często nadużywane, to znaczy wzywane w bliższych wypadkach, co narzuca innym poważnie chorym na pozostawienie bez opieki lekarskiej.

Oto np. ostatnio miał miejsce następujący fakt, świadczący o lekkomyślnym nadużywaniu pogotowia. W majątku Zybultowo pod Olsztyniem odbywał się poród, przy którym asystowała położna, która niczego nienormalnego nie zauważyła.

Przewodnik turystyczny po Warmi i Mazurach

W Olsztynie bawił przez parę dni w charakterze delegata Min. Komunikacji znany powszechnie w Polsce krajoznawca prof. M. Orłowicz. Podczas odbytych na miejscu konferencji z czynnikiem wojewódzkim i olsztyńskim oddziałem P. T. Krajoznawczego postanowiono sfinansować ostatecznie sprawę wydania przygotowanego już do druku przewodnika po Mazurach i Warmii pió-
ra prof. Orłowicza.

Nowy przewodnik ukaże się na półkach księgarskich już w początkach tegorocznego sezonu turystycznego. Posiadać będzie 80 stron tekstu, 40 stron ilustracji i 4 strony informacji, zawierających opis schronisk PTK i hoteli, oraz rozkład jazdy pociągów na terenie całego województwa. (1)

Nowy sklep spółdzielczy w Olsztynie

Przy ul. 1-go Maja w Olsztynie otwarty został wczoraj sklep sprzedaży detalicznej Centrali Spółdzielni Pracy.

Wnętrze sklepu sprawia dodatnie wrażenie zarówno dobrym rozmieszczeniem towaru, jak i jego bogatym asortymentem.

Widzimy tu materiały, ubrania gołowe, kanadyjki, bryczesy. Dobrze prezentuje się dział galanterii skórzananej, oraz konfekcji damskiej i męskiej.

W skromnej uroczystości otwarcia sklepu wzięli udział delegat Centrali Spółdzielni Pracy ob. Domański. (an)

Przed zasłużonym jubileuszem

KAROL WALAUGO BRYGADIER TEATRU im. ST. JARACZA

MÓWI z pewnym zażenowaniem, używa jak najmniej słów, kiedy, obłożony naszymi pytaniami, skąpo opowiada o przebiegu swojej trzydziestoletniej pracy dla teatru. Dokoła stoją wspólnie towarzysze jubilatowi Karolowi Jaraczemu — ob. Karola Walaugo, ci, którzy patrzą codziennie na jego pracę w szarym trudzie teatralnego dnia, nie bliźszego światła rampy, nie kończącego się burzą okłasków. Boć jest to praca techniczna, niezmiernie ważna w teatrze, ale niewidoczna dla publiczności.

— Urodziłem się — mówi ob. Walaugo — w Wilnie w roku 1898, tam ukończyłem szkołę i już od roku 1916 pracuję w teatrze, zrazu jako siła pomocnicza — pomocnik brygadiera, następnie jako brygadiera. Gdy do teatru przyszedłem poraz

pierwszy, dyrektorem był Henryk Cepnik. Następnie do 1924 roku pracowałem w dyrekcji Fr. Rychłowskiego.

Z serdecznym uśmiechem wymieniam nam zasłużony jubilat szereg znanych nazwisk: jest tu i niezapomniany Osterwa i wiecznie młody w swoim talencie Żelwerowicz, popularny „Żelwer”, wspomniany Sza Kłewicz, który dzierżył berło teatru na Pohulance od 1931 do 1938 roku, wreszcie ostatnią przedwojenną dyrekcję Kielanowskiego i ciężkie dalsze lata... lata hitlerowskiej okupacji, podczas której Karol Walaugo odchodził od swojej umiłowanej pracy do... warsztatów samochodowych w charakterze robotnika. Gdyby chciał — wiele zapewne mógłby powiedzieć nam jubilat, co w tym czasie przecierpał i prze-

Rozmieszczenie szkół podstawowych zostało poddana analizie i ustalone w woj. olsztyńskim

W gmachu Kuratorium Okręgu Szkolnego w Olsztynie odbył się jednodniowy zjazd inspektorów szkolnych z całego województwa.

Po zagajeniu obrad przez kuratora ob. Kierasieńskiego przewodniczącego objął naczelnik wydziału szkół powszechnych ob. Cegła. Obrady poświęcone były sprawom, związanym z przebudową sieci szkolnictwa powszechnego.

Chodzi o takie rozmieszczenie szkół powszechnych, aby z jednej strony wszystkie dzieci, podlegające obowiązkowi szkolnemu, objęte zosta-

Masówki kolejarzy olsztyńskich w obronie pokoju

Staraniem zarządu koła ZKK węgla olsztyńskiego przeprowadzono ma-
sowe zebrania pod hasłem walki o pokój.

Zebrania odbyły się w warsztatach elektrotechnicznych, parowozowni, w oddziale drogowym, zasobowni głównej, SOK, oddziale ruchowo-handlowym, oraz w szpitalu PKP.

Na wszystkich zebraniach powzięto jednomyślnie rezolucje, wyrażające solidarność polskich mas pracujących z polityką pokojową ZSRR i krajów Demokracji Ludowej i potępiające podżegaczy wojennych i politykę imperialistyczną państw kapitalistycznych. (an)

Ważne dla matek

WYSZKOLONE KADRY WYCHOWAWCZYŃ wkrótce już podniosą poziom pracy w naszych licznych przedszkolach

Nowe władze szkolne przywiązują wielką wagę do rozbudowy sieci przedszkoli oraz do ich należytego postawienia. Dobrze prowadzone przedszkole — to poważna podbudowa dla szkoły podstawowej. Dziecko, które przeszło przez tryb życia przedszkolnego, dodatkowo wyróżnia się w szkole zarówno swym rozwojem umysłowym, jak i karnością oraz swoim zachowaniem.

Brak wykwalifikowanych wychowawczyń zmusił Kuratorium szkolne do zorganizowania doradczego kształcenia kandydatek na przyszłe pracowniczki, względnie dokształcanie już pracujących, ale niedostatecznie kwalifikowanych.

W tej chwili dla przedszkoli na naszym terenie kształcą się wychowawczynie na czterech kursach.

Niedawno rozpoczął swą pracę w Lidzbarku 8-tygodniowy kurs przygotowujący dla kandydatek na wychowawczynie. Jednocześnie w tym też Lidzbarku trwa 6-miesięczny kurs dla czynnych, ale niewykwalifikowanych wychowawczyń. Kurs

by nauczaniem, z drugiej zaś o zapewnienie ciągłości nauczania.

W toku obrad omówiono wszystkie szczegóły i wytypowano punkty, w których powstaną szkoły wyższe, zorganizowane. (an)

W sprawach podatku gruntowego

Dziś o godz. 10.30 w biurze pełnomocnika wojewódzkiego do spraw podatku gruntowego przy ul. Partyzantów 73 odbędzie się odprawa pełnomocników powiatowych w sprawie wymiaru i poboru tego podatku. (1)

Akademie Dnia Kobiet

6 bm. w gminach, 8 bm. w powiatach 14 bm. w Olsztynie

Międzynarodowy Dzień Kobiet przypadający na dzień 8 marca, obchodzony będzie w woj. olsztyńskim tak jak i w całym kraju w roku bieżącym, pod znakiem wzmożonej pracy, która kobiety najlepiej są w stanie wykonać, a także w obronie pokoju i budowy lepszego jutra Polski Ludowej.

We wszystkich zakładach pracy i kromachach wiejskich, odbędzie się w czasie od 6 do 14 bm. uroczyste akademie, podczas których przedownice pracy oraz działaczki społeczne otrzymają nagrody, premie i inne wyróżnienia.

Polski Czerwony Krzyż ofiarował na przykład przedownikom zdrowia anteczkę, zaopatrzoną w najsłabsze i najbardziej potrzebne leki. Zarząd Okręgowy

Zw. Zaw. Prac. Rolnych przeznaczył na premie dla przedownikow pracy w małych i średnich państwowych 300.000 zł. Zarząd Główny Ligii Kobiet przesłał na rece zarządu woj. w Olsztynie cenną dar w postaci damskiego futra z piżmowców.

Zasadnicze uroczystości, związane z obchodem Dnia Kobiet, odbędzie się w powiatach woj. olsztyńskiego dn. 8 bm., a niezależnie od tego dn. 6 bm. we wszystkich gminach zorganizowane zostaną akademie dla aktywistów wiejskiego, na których referaty wygłoszą aktywistki z powiatów.

Uroczystości Dnia Kobiet w Olsztynie zostały przełożone na 14 bm. Będą one połączone z uroczystością odsłonięcia szankaru woj. zarządu Ligii Kobiet, zaktualizowanego z dobrowolnych ofiar poszczególnych instytucji oraz członkiń Ligii. (1x)

Dzielnie pracują junaczki SP w hufcu przy liceum ogrodniczym

O żeńskich hufcach Służby Połce w Olsztynie pisaliśmy dotychczas niewiele. A przecież junaczki nasze mają za sobą osiągnięcia, których nie potrzebują się wstydić.

Wzwały dla przykładu jeden z hufców SP, a mianowicie hufiec żeński przy liceum ogrodniczym, który liczy 54 junaczki.

Dzień zajęć junacek w tym hufcu wypełniony jest całkowicie pracą. Panuje tu zdrowa karność i wzorowy porządek. Apel, ćwiczenia porządkowe, wykład, musztra, tereno-

znawstwo i wychowanie polityczne — oto program dnia.

Hufiec SP przy liceum ogrodniczym bierze udział we wszystkich akcjach społecznych i gospodarczych. Pomagając przy pracach rolnych, brał udział w walce ze stonką ziemniaczaną, pracował przy odgruzowaniu i odśnieżaniu miasta, prowadzi akcję kulturalno - oświatową i wiele, wiele innych.

Na wiosnę tego roku nasza żeńska Służba Połce weźmie udział w walce ze szkodnikami drzew. Na uwagę zasługuje fakt, że zespół junacek przy liceum ogrodniczym przyjął na siebie opiekę nad gminą Stawigudą w zakresie udzielania pomocy i poradnictwa rolnego.

SP — jak wiemy — organizuje różne obozy i kursy szkoleniowe. Tak na przykład 12 junacek z Olsztyna było na obozie społecznym pod Węgorzewem, kilka zaś odbyło kurs radiotelegrafistek.

Dzięki kobiecej Służbie Połce dziewczęta pochodzące ze środowiska robotniczego i chłopskiego znajdują zawód, który otwiera przed nimi perspektywę awansu społecznego. (1x)

W sprawie szpitali i ich finansów

W dniu 7 bm. o godz. 10 w sali konferencyjnej Urzędu Wojewódzkiego odbędzie się odprawa kierowników biur wydziałów powiatowych i intendentów szpitali powiatowych z terenu całego województwa.

Udział w odprawie wezmą również przedstawiciele: Min. Zdrowia, Władz. Samorządowego Urzędu Wojewódzkiego, PZPR, Zw. Zawod., Służby Zdrowia i Ubezpieczalni Społecznej.

Tematem obrad będzie sprawa za dłużenia szpitalnictwa oraz samowystarczalności szpitali przy obecnej opłacie za leczenie, wynoszącej 700 zł dziennie od chorego. (1x)

Pomoc Zimowa TO NIE FILANTROPIA TO OBOWIĄZEK

Olsztyński gaz dla kolei oświetlać będzie ciemne dotychczas pociągi

Zarząd Miejski podpisał w tych dniach umowę z Dyrekcją Kolejową, zobowiązując się dostarczać 10 tysięcy m³ miesięcznie gazu, wyprodukowanego przez olsztyńską gazownię miejską. Cenę gazu dla kolei ustalono według cennika obowiązującego dla państwowych zakładów przemysłowych, tj. po 15 zł za m³.

Podpisanie przez miasto tej umowy ma doniosłe znaczenie, ponieważ produkcja gazowni wydatnie wzrosła. Zażądanie nawet konieczności ponownego zapalenia wygaszonego w swoim czasie pieca.

Z drugiej strony po zapewnieniu stałej dostawy gazu kolej będzie mogła zaopatrzyć zbiorniki przejeżdżających przez Olsztyn pociągów w dostateczną jego ilość. W pociągach więc będzie nareszcie widno. (1)

Miejskie ogrody na Kortowie dostarczać będą wczesnych warzyw

Olsztyński Zarząd Miejski, jak pisaliśmy już swego czasu, przejął w swoją administrację rozległe ogrody kortowskie, które stanowiły dotychczas własność Woj. Związku Samorządowego.

Mimo oszczędnie prowadzonej gospodarki utrzymanie ogrodu, który wymaga poważnych jeszcze inwestycji, przez trzy lata musi przynieść miastu deficyt, obliczony mniej więcej na 400 tys. zł rocznie.

Poważne na przykład wydatki po-

ciągnie za sobą gruntowny remont urządzeń centralnego ogrzewania, co jest konieczne dla uruchomienia planu, w której możliwa będzie uprawa warzyw.

Początkowy projekt wydzierżawienia ogrodu kortowskiego kolegium Zarządu Miejskiego na ostatnim posiedzeniu odrzucono, wychodząc ze słusznego założenia, że dzierżawca dbając przede wszystkim o doradny zysk, nie przeprowadzi koniecznych na dłuższą metę inwestycji. (1)

Dzień Olsztyna

Z LIGI KOBIEC
Dziś w niedzielę o godz. 11-tej w świetlicy Dyrekcji Lasów Państwowych odbędzie się okoliczność akademii, zorganizowanej przez miejscowe koło Ligii Kobiet, a poświęconej międzynarodowemu światu kobiet. (1)

ZEBRANIE PRAWNIKÓW
W środę dn. 9 bm. w sali posiedzeń Sądu Okręgowego przy ul. Stalina 10 odbędzie się o godz. 18 zebranie sprawozdawcze-wyborcze Zrzeszenia Prawników-Demokratów. (1)

DZIEŁA MEDYCZNE
W Olsztynie bawił dyrektor biblioteki Akademii Lekarskiej w Gdańsku, dr. A. Bocheński, który interesował się książkowymi rezerwanami do-

rzeźmięckimi z zakresem medycyny. Za zgodą kuratorium szkolnego kilkadziesiąt książek odczytanie w języku niemieckim powierzone do biblioteki w Gdańsku. (an)

JEDENASTOLATKI
Zarząd Miejski postanowił objąć budżetem administracyjnym wydatki rzeczowe stopnia podstawowego (woźny, światło itp.) trzech jedenastoletnich szkół olsztyńskich.

Budżetem objęte zostały mianowicie szkoły: żeńska przy ul. Wyzwolenia, męska przy ul. Mickiewicza i koedukacyjna przy ul. Jagiellońskiej 10. (1)

TROLLEYBUS W ZASPIE
Z powodu zamieci trolleybus kortowski uształ wczoraj w śniegu i nie mógł się ruszyć o własnych si-

łach. MKZ przysłały na pomoc robotników z łopatami, który w rozkopaniu trasy umożliwił ze śnieżnej nie woli chwiejać się woli. (an)

REKORDOWY MIESIĄC
W ciągu ub. miesiąca Olsztynowi przybyło 160 nowych obywateli, tyle bowiem Uraza Stanu Cywilnego sporządził aktów urodzenia. Liczba ta, bije wszystkie dotychczasowe rekordy olsztyńskich na tym polu.

Wypadków śmiertelności małej znotowane na 63. (1)

WCIAŻ GRYPA
Pogotowie lekarskie Ubezpieczalni Społecznej czynne było wczoraj w 14 wypadkach. W dalszym ciągu wśród zachorowań przeważa grypa, zdarzył się także wypratek szkarlatynny i wypadki ataku serca.

myślał o swojej poprzedniej pracy na scenie i o swoich nadziejach na jasną przyszłość.

A te właśnie marzenia skromnego, ale zasłużonego pracownika teatralnego miały się rychło zściścić: po krótkiej pracy z dyr. St. Martyką już 29 października 1945 r. poraz pierwszy ogląda skomplikowany mechanizm teatru polskiego w Olsztynie.

Jest dużo zniszczeń. Ale wszyscy ci, fanatycy swojej pracy, ludzie w niemieckim czasie od aktorów do stopni zakazani „bakylem”, które-remu na imię Teatr, energicznie biorą się do usuwania śladów wojny, doprowadzając gmach do stanu używalności.

Pierwszy dyrektor Wolicki wraz z gronem ofiarnych ludzi teatru w niezwykłych ciężkich warunkach rozpoczynają pracę.

Karol Walaugo stoi już na swoim posterunku olsztyńskim, jako brygadiera teatru kontynuuje pracę całego swego nieletniego życia — w nowych warunkach, z nowymi i jasnymi horyzontami dla pracy robotnika w Polsce Ludowej.

Zasługa zostaje uznana. Wszyscy ludzie naszego teatru — dyrekcja,

artyści, i najbliższy Karolowi Walaudze personel techniczny — z radością stwierdzają, że... „będzie już jubileusz, że aż ha!”

Często widzimy ob. Walaugo, gdy w gronie swoich kolegów i towarzyszy partyjnych montuje scenę rzeźby tylko zwykłego spektaklu, ale także do wszelkich uroczystych okolicznościowych obchodów. Pracuje wtedy z największym wysiłkiem, choć by wszystko było możliwie najlepiej zrobione i najokazalej prezentowane.

I na pewno wtedy już nie pamięta o ciężkich latach, które przeżył w warsztatach samochodowych, z czasów okupacji i w oderwaniu od teatru, w zaciętej walce o chleb i o życie.

Znamy Karola Walaugo od dawna. I dlatego w te króciutkie, także nie wystarczające światło tego człowieka, związane z nadchodzącym w dn. 19 marca jubileuszem 30-letnia jego pracy, wkładamy wiele szczególnej serdeczności, i która jubilat olsztyńskiego teatru w pełni za wierna teatrowi swego służbę, za służyl... (n)

OTRZYMujemy 30 MILIONÓW DODATKOWO na tegoroczną akcję siewną w województwie olsztyńskim

Dowiedzieliśmy się, że Ministerstwo Rolnictwa i RR uruchomiło dodatkowo 30 milionów zł. do 165 mil. zł. kredytu już czwartego na sfinansowanie wiosennej akcji siewnej w województwie olsztyńskim. Rozdziałki na ten nowy kredyt zostaną opracowane na początku przyszłego tygodnia.

Dodatki kredyt na akcję siewną okazały się konieczne wobec faktu wyjątkowo dużego w tym roku zapotrzebowania na wszystkie trzy rodzaje orzeźbiaczy w jego ramach pożyczek: maszynowych, nowozwycich i na części traktorów i części maszynowych.

Zwiększenie niespodziewanie znaczący się duży popyt na nieocenioną dotąd nawozę szkodliwą, tak daleką, że za jej zapewnienie potrzeba podwyższenia przyznanych na ten cel kredytów o dalsze 16 mil. zł.

Dużo zapotrzebowanie na pożyczki

siewne daje się obserwować również w powiatach o przewadze ludności autochtonicznej, co traktować należy jako pomyślny prognostyk dalszych postępów w likwidacji odgów na jej zaniebanych, przeważnie gospodarstwach rolnych.

O zwiększenie kredytów siewnych starają się różne powiaty województwa, a powiat pasieki delegował nawet do Olsztyna trzech przedstawicieli miejscowej Rady Narodowej, aby poprzeć swe postulaty wobec prezydium OWRN.

Wśród osadników tego powiatu

jest 1.370 słabo zagospodarowanych rodzin przysiedleńców z województwa rzeszowskiego, którzy potrzebują bardzo wydatnej pomocy siewnej.

Zysne a ciężkie ziemie tego powiatu, stanowiące teren t. zw. Żuławy Pasieckich, wymagały uruchomienia większej niż gdzie indziej ilości siły pociągowej, aby sprostać zadaniu zlikwidowania 6.000 ha odgów. (1)

Przed połączeniem SL i PSL Wspólne konferencje powiatowe

W obliczu zbliżającego się połączenia radykalnego ruchu chłopskiego w woj. olsztyńskim odbywają się wspólne konferencje powiatowe członków Stronnictwa Ludowego i Polskiego Stronnictwa Ludowego.

Ostatnio odbyły się konferencje w Morągu i Nidzicy. W Morągu władze wojewódzkie SL reprezentował ob. Stelmach, PSL — inż. Stolarczyk. Inż. Stolarczyk wygłosił referat o założeniach ideologicznych ruchu ludowego, zaś ob. Stelmach omówił zagadnienie przebudowy ustroju rolnego.

Na obu konferencjach powzięto re-

SPORT WARMII I MAZUR

Pięściarze „Poloni” 20 bm. w Olsztynie

20 bm. przyjeżdża do Olsztyna na zaproszenie SKS-u pięściarze warszawskiej Polonii. W ramach zawodów będzie rozegranych 11 walk, z czego 2 w wadze koguciej, 3 w lekkiej i 2 w półśredniej. Walka w w. ciężkiej nie odbędzie się. „Poloniad” zapowiedzieli przyjazd w najbliższym składzie, podobno nawet z Zagórzem. (no)

Gracze niech biorą przykład z sędziów piłki nożnej

Zaprawa odbywa się bez względu na pogodę

3 kwietnia, tj. za miesiąc rozpoczyna się w naszym okręgu mecze piłki nożnej wiosennej rundy A-kasy. Długość pod uwagę, że mecze mistrzowskie poprzedzone będą spotkami niemi towarzyskimi, czasu na ostatnie przygotowania pozostało bardzo niewiele.

Sprawy treningów piłkarzy poruszaliśmy po zakończeniu przerwy zimowej, w połowie lutego. Dziś chcielibyśmy zaabsorbować uwagę Czytelników przygotowaniami do sezonu członków Kolegium Sędziów. Bo i oni, a także, prowadzą zaprawę i to na pewno lepiej niż zawodnicy.

Zaprawa sędziowska odbywa się raz w tygodniu, w każdy piątek pod „słojm niebem” bez względu na pogodę. Nie przerywały jej nawet ostatnie śnieżyce i mrozy. Zaprawa polega na marszobiegach, które przeprowadza się w parku miejskim w pobliżu Stadionu Leśnego. Jest z tego widać, sędziowie zdają sobie sprawę z obowiązków i odpowiedzialności, jaka nakłada na nich zbliżający się sezon. Weterani piłki nożnej trenują, a przecież zawodnikom kordycja jest nie mniej potrzebna. Dlatego radzimy tym ostatnim wziąć się solidnie do roboty. (no)

Kurs na sędziów piłkarskich rozpocznie się 8 bm.

W naszym sporcie trwa dziwna seria niepowodzeń. Nie doszły jeszcze do skutku mistrzostwa tenisa stołowego, nie doszły też i kursy sędziowskie, organizowane przez Kolegium Sędziów OZPN. Przyczyna, jak i w pierwszym wypadku, jest prosta — brak zgłoszeń.

Organizacja kursu wzięła więc w swoje ręce Zw. Rada Kultury Fizycznej i Sportu, przy OKZZ.

Zajęcia rozpoczyna się 8 bm. o godz. 17-tej w Domu ZZZK. Zgłoszenia przyjmowane będą w dniu rozpoczęcia wykładów w Domu ZZZK, też o godz. 17 w Wydziale Sportowym OKZZ. (no)

Rekord szachowy Udał się rewanz liccał stom

W rewanzowym meczu szachowym rezerwowej drużyny ZZZK i zespołu Liceum Komunikacyjnego, zespół Liceum odniósł sukces, bijąc swego przeciwnika w stosunku 2 1/2:1 1/2.

W poszczególnych spotkaniach Sempol (ZZK) zremisował z Kisielem (L), Szybiński (ZZK) przegrał z Markunem (L), Jesionowski (ZZK) przegrał z Torebko (L) i Anioł (ZZK) wygrał z Łapińskim (L).

Uzyskanie zwycięstwa nad ZZZK wskazuje, że drużyna Liceum czyni szybkie postępy w grze szachowej, gdyż zespół rezerwowy ZZZK jest stosunkowo dość silną drużyną. (1b)

Szybiński odebrał prowadzenie

W dalszym ciągu turnieju towarzyskiego sekcji szachowej koła ZZZK, Majewski wygrał z Ostrowskim i Stempkowskim, Szybiński z Lewkowiczem i Stempkowskim, Biełkowski z Berezowskim, Sempol z Stempkowskim, Ostrowski z Szybińskim, Lewkowicz z Majewskim i Anioł z Kalinowskim.

Stan turnieju przedstawia się następująco: Szybiński 9 1/2 pkt., Biełkowski 9, Sempol 8, Wodziński i Anioł po 6 1/2, Jesionowski i Majewski po 5, Suwarow 4 1/2, Kalnowski 3 1/2, Lewkowicz 3, Berezowski 2 1/2, Ostrowski 2, Sztusiński i Stempkowski bez punktów. (1b)

PRZEZ SPORT DO ZDROWIA

Centralny Urząd Pianowania

Biuro Regionalne w Olsztynie ul. Bałtycka 1 bud. 5 tel. 23-63

ZAANGAŻUJE

- 1. inżyniera rolnika,
2. fachowca obznajmionego z zagadnieniami przemysłu,
3. fachowca obznajmionego z zagadnieniami obrotu towar,
4. referenta do spraw inwest. (pożądana praktyka bankowa),
5. referenta do spraw buchalt. gospodarczych. 494-2

2 p. koni-walaczy

półciężkie możliwie perszerony wraz z uprzężą

2 platformy 2-kołowe

1 platforma 1-kołowa

ogumione w dobrym stanie — ku piny natychmiast.

Oferty pisemne należy złożyć do: PANSTWOWE BROWARY W ELBLĄGU, ul. 3 Maja 71, telef. Nr 38.

Pomoc dla ludności miejscowej skoncentruje się w pow. Mrągowo i Szczytno

Kredyty na pomoc gospodarstwa dla zweryfikowanej ludności autochtonicznej w naszym województwie oszacowano w tym roku kwotą ok. 70 mil. zł. Zużytkowaniem go na własne cele zamie się specjalnie powołana do tego kom.śa w skład której wejść przedstawiciele władz administracyjnych i samorządowych partii politycznych i organizacji społecznych.

50 punktów bibliotecznych w pow. giżyckim

Na terenie pow. giżyckiego otwarto 50 punktów bibliotecznych. Mieszkańcy najodleglejszych nawet wsi chętnie korzystają z dobrodziejstwa książki. (tes)

Akcja „H” i kampania wiosenna tematem obrad PRN w Kętrzynie

PRN w Kętrzynie obradowała nad sprawami akcji „H” oraz przygotowaniem do akcji siewnej.

Akcja „H” w powiecie kętrzyńskim nabiera coraz większego rozmachu. Wszelkie czynniki miarodajne solidarnie idą na spotkanie tej akcji. KKO w najbliższym czasie rozprowadzi kredyty, sieć spółdzielni młeczarskich tak jest rozplanowana, aby ułatwić dostawę mleka, za

Czy jesteś PZZ?

już członkiem

mięsiecy będą trzymali je w ścisłej izolacji, mogą w drodze wyjątku uzyskać zwolnienie zabiela psa”. (Podkreślenia nasze — Red.).

Jednocześnie Wydział pocieli Starostwa w Giżycku, aby Zarząd Miejski zaangażował czyszciciela miejskiego.

Tak więc mieszkańcy Giżycka nie będą już mieli powodów do narzekania.

OGŁOSZENIA

„Zycia Olsztyńskiego” przyjmuje się:

- Olsztyn: Administracja „Zycia Olsztyńskiego”, ul. 22 Lipca 16.
• Ostroda: 1. Księgarnia Spółdzielcza „Książnica Mazurska” Stempkowskiego 7, tel. 145. 2. Kiosk „Czytelnik”, ul. Sikorskiego 22. 3. Kiosk kolejowy — stacja kolejowa.
• Giżycko: Jurewicz Stefania, ul. Stalina 12.
• Pasieki: Księgarnia Spółdzielcza „Wajdelota”, ul. 3 Maja 9.
• Bartoszyce: Księgarnia Spółdzielcza „Wiedza”.
• Biskupiec: Księgarnia „Czytelnik”, ul. Powstańców 2.
• Orneta: Jarocki Piotr, Pionierów 12.
• Lidzbarsk Warm.: Księgarnia Ludowa, Długa 14.
• Mrągowo: „Czytelnik”, Czerwone Armii 50.

SPÓŁDZIELNIA PRACY „TRANSPORTOWICZ” Olsztyn, ul. Kopernika 29-30 tel. 23-53 wykonuje naprawy samochodowe, roboty tokarskie, ślusarskie, blacharskie, kowalskie, spawalnicze, szlifowanie cylindrów motocyklowych, dorabianie pierścieni, wylanie panewek, 505

SPÓŁDZIELNIA PRACY „PRZEWOZ” Olsztyn, ul. 3-go Maja 25 tel. 26-68 i 28-53, dokonuje przewozów miejscowych i zamiejscowych, własnym taborem samochodowym, 506

zacji społecznych. Akcja pomocy gospodarstwu skoncentrowana będzie głównie w powiatach Mrągowo i Szczytno. W jej ramach przewidywana jest pomoc na saktwiniowanie gospodarstw rolnych przez nastawienie ich na gospodarkę hodowlaną, zwłaszcza w kierunku hodowli trzody chłownej, drobiu, zakładania pasiek, ogrodów warzywnych sadów owocowych itd.

W dziale chałupnictwa popierane będzie głównie zabawkarstwo i tkactwo. W tym celu zakładane będą w powiatach większe ośrodki przemysłu ludowego na zasadach spółdzielczych.

Część kredytu, mianowicie ok. 23 mil. zł, zużyta zostanie na pomoce doradcze w formie zakupu dla najuboższych rodzin autochtonicznych owiec i kóz, jak również w pewnych wypadkach — koni i krów. (1)

Akcja „H” i kampania wiosenna tematem obrad PRN w Kętrzynie

(Od naszych korespondentów) PRN w Kętrzynie obradowała nad sprawami akcji „H” oraz przygotowaniem do akcji siewnej.

Akcja „H” w powiecie kętrzyńskim nabiera coraz większego rozmachu. Wszelkie czynniki miarodajne solidarnie idą na spotkanie tej akcji. KKO w najbliższym czasie rozprowadzi kredyty, sieć spółdzielni młeczarskich tak jest rozplanowana, aby ułatwić dostawę mleka, za

Czy jesteś PZZ?

już członkiem

mięsiecy będą trzymali je w ścisłej izolacji, mogą w drodze wyjątku uzyskać zwolnienie zabiela psa”. (Podkreślenia nasze — Red.).

Jednocześnie Wydział pocieli Starostwa w Giżycku, aby Zarząd Miejski zaangażował czyszciciela miejskiego.

Tak więc mieszkańcy Giżycka nie będą już mieli powodów do narzekania.

Na budowę domu PZPR

(Od naszego korespondenta)

Koło PZPR przy starostwie kętrzyńskim wykazało wielkie inicjatywę i energię, urządzając 2 imprezy dochodowe w ub. karnawale. Obie zabawy przyniosły łączny dochód ponad 53.000 zł. Sumę tę przekazano na budowę centralnego domu Partii. (ma)

USPRAWNIENIE ŻEGLUGI

Według zapewnień przedstawicieli Żegluga Państwowej, komunikacja na wszystkich liniach wychodzących z Elbląga w roku bieżącym ulegnie poważnej poprawie, zarówno dzięki wprowadzeniu dodatkowego taboru pływającego jak i przy śpieszeniu kursów.

Na linii Elbląg — Gdańsk czas przejazdu zostanie skrócony prawie o 3 godziny. Sezon nawigacyjny rozpocznie się 10 marca otwarciem komunikacji do Krynicy Morskiej i Tolkmiecka. Linia Elbląg — Ostróda, mająca charakter turystyczny, zostanie uruchomiona dopiero około 15 maja. (mx)

Dzień Ostródy

Dziś konferencja powiatowa PZPR

(Od naszego korespondenta)

W dniu dzisiejszym o godz. 10 odbędzie się w sali ZZZK w Ostródzie konferencja powiatowa PZPR. Na konferencji między innymi dokonany zostanie wybór nowych władz partyjnych na szczeblu powiatowym. (mr)

KURS CZELADNICZY

W dniu 15 bm. nastąpi zakończenie kursu przygotowującego do egzaminu czeladniczych i mistrzowskich, który zorganizowany został przez okręgowy związek cechów w Ostródzie pod nadzorem Zakładu Doskonalenia Rzemiosła w Olsztynie. Kurs, na którym jest 63 uczestników, trwa od dnia 8 listopada ub. r. (mr)

NOWE WŁADZE ZZPP

Na walnym zebraniu członków oddziału Zw. Zawodowców Pracowników Państw w Ostródzie dokonano wyboru nowego zarządu, którego skład przedstawia się następująco: prezes — ob. Czaplinski, wiceprezes — Wicepolski, skarbnik — Dymek, sekretarz — Grynkiewicz. Zebraniu przewodniczył ob. Borkowski, Referat ideologiczno-polityczny wygłosił delegat KW PZPR ob. Olszewski.

Walne zebranie przyjęło wezwwanie do współzawodnictwa kult. oświatowego oddziału ZZPP w Nidzicy oraz wezwawało z kolei oddział Morąg. (mr)

KADZY ZWIĄZKOWIEC CZŁONKIEM SPÓŁDZIELNI

W dniu 3 bm. w lokalu PRZZ w Ostródzie odbyło się zebranie przedstawieli PZPR, ZMP, Ligi Kobiet, zarządców oddziałów związków zawodowych, rad zakładowych i społ.

CO I GDZIE

IV OLSZTYŃSKIE: TEATR IM. ST. JARACZA „Archeopag Lenoir” godz. 19.30. KINO „POLONIA” „Powrót” prod. radz., godz. 10.00, 12.00. „Ostatni Mohikanin” prod. czechosłow., godz. 16.00, 18.00, 20.00. Dla młodz. dozwolony. KINO „MAZUR” „Skradziona sława” prod. franc., godz. 15.30, 17.30 i 19.30. Dozw. od 16 lat. MUZEUM NA ZAMKU Czynne codziennie oprócz niedziel i świąt. Wystawa dzieł J. Pankiewicza otwarta codziennie oprócz niedziel i świąt. Godz. 10-14 i 16-18. APTKA DYZURNA Fajertza, Kolejowa 17. POGÓWIE LEMKOWIEC Ub. Społ. (Partyzantów 30) czynne nocą w godz. 17-7, w niedzielę i święta godz. 12-18, 20-7. Tel. 21-21. STRAŻ POŻARNA, tel. 22-22.

Radio

NIEDZIELA 6 bm. Wiadomości: 8.00, 16.00, 20.00 i 23.00. Wzajem. Lądowa: 11.00. 7.00 Wiad. gospodarcze dla wsi, 7.15 muzyka, 8.20 Przegląd prasy, 8.25 muzyka, 8.55 wiad. SKRRI, 9.00 Nabożeństwo, 10.00 Aud. dla chórch, 10.10 aud. słowno-muz., 12.04 poranek symf., 13.00 radio-kronika, 13.15 „Niedziela na wsi” 14.10 „Siuchamy muzyki” aud. dla dzieci, 14.30 muz. ludowa, 15.00 „Zaki wroc ławskie”, 16.20 muz. powozna, 16.45 „Nowe książki”, 17.00 konc. rozrywk. 18.10 „Pan Tadeusz” cz. 5, 18.30 „Zywe wyd. dzieł Chopina, 21.00 „Czechosłowacja przemawia do Polski”, 21.30 „Na muzycznej fail”, 22.00 wiad. sportowe, 22.10 muz. taneczna 24.00 koniec audycji. Polskie Radio zastrzega możliwość zmian w programie. Z-O 4080

W odpowiedzi na list

Już nie będzie powodów do narzekania

Jeszcze o psach w Giżycku

Dnia 3 bm. zamieściliśmy wyjątki z listów naszych Czytelników z Giżycka, dotyczące masowego wypędzenia psów i kotów w tym mieście. W odpowiedzi otrzymaliśmy pismo Woj. Wydziału Weterynarii, w którym czytamy m. in.:

„Na skutek stwierdzonych wypadków wściekłych psów, Giżycko zostało zaliczone do okręgu zapowietrzonego wściekłą i wydano zarządzenia obowiązujące w takich wypadkach, t. zn. m. in. zakaz swobodnego wypuszczenia psów i kotów.”

Jak stwierdza dalej pismo, większość mieszkańców Giżycka nie pod porządkowała się temu zakazowi. Ilość zachorowań psów i porażenia przez nie ludzi wzrosła się. Starostwo wydało więc naraz wybiecia wszystkich psów podejrzanych o wściekłość. Czytamy dalej: „W związku z tym że powiatowy lekarz wet. potraktował większość psów jako podejrzane o zarazenie się i wydał zarządzenie wybiecia tych psów, co zostało częściowo wykonane i to w sposób litośnie ni-humanitarny — na interwencję starosty, Wydz. Weterynarii, po zbadaniu stanu rzeczy na miejscu, uchylili rygorystyczne zarządzenie masowego wybiecia psów (po uprzednim dokładnym sprawdzeniu) w sposób humanitarny.”

„Skarb” w kasie pancernernej

(Od naszego korespondenta)

Podczas prac przy odgruzowaniu miasta w Kętrzynie na rogu ul. 1-go Maja i Traugotta odkryto „skarby”. W ogniotrwałej kasie znaleziono srebrne i złote monety, które przekazano komisynie Zarządowi Miasta. (ma)

Dzień Elbląga

Młodzież Szkoły Przemysłowej bierze udział w każdej akcji społecznej

(Od naszego korespondenta)

Najliczniejszą i najaktywniej pracującą szkolnym hufcem SP jest hufiec przy szkole. Przystosowania Przemysłowego. Pięciuset chłopców należących do niego prowadzi szeroka akcja samokształceniowa w ramach ZMP, TPPR, oraz w kółkach: techniczn., artystyczn., m. s. n. i literackim i sportowym.

Młodzież SPP bierze udział we wszystkich akcjach społecznych, utrzymując stały kontakt z społeczeństwem. W akcji odgruzowania miasta chłopcy przeprowadzili 2000 dniówek. Kilkakrotnie akcje przedwyprzedzili (m. in. ostatnią) nie odeszły się również bez udziału funaków hufca SPP. (mx)

TOLKMIEKO BEZ ROZRYWEK

Miasteczko Tolkmieko leży niewiele ponad 2000 mieszkańców. Posiada jednak duże potrzeby kulturalne, których nie może zaspakalić po mała zasobna jezdecka biblioteka. Korzystanie z imprez artystycznych Elbląga (choćby kino) wiąże się wobec niedogodnej komunikacji z koniecznością noclegu w Elblągu. A kino obywatel, które czasem przybywa do tego miasteczka, daje skąpe w sali bez okien i krzesel. Zwoleńnicy kina zmuszeni są przy nosić z sobą krzesła lub stołki. (mx)

ŚWIĘTO KOBIEC

W związku z Międzynarodowym Dniem Kobiet elbląska organizacja Ligi Kobiet urządziła w dniu dzisiejszym w sali kinoteatru „Mars” akcję demie dla kobiet, połączone z pokazem programem artystycznym. (mx)

NIEBALSTWO

Na tablicy przy wyjeździe z granic m. Cdańska w kierunku Elbląga widniał w dniu 3 bm. napis „prom czynny”. Jakiś jednak spotkał zawód tych, którzy przybyli na miejsce przeprowady pod Serowem, gdy się dowiedzieli, że prom nieczynny i trzeba nadłożyć nieporównanie kilkadziesiąt kilowatów, by poprzec Tczew dostę do Elbląga. Niebalstwo to naraziło wielu podróżnych na stratę czasu i zbędne zużycie benzyny. (mx)

ZMP w Braniewie walczy z alkoholizmem

(Od naszego korespondenta)

Na wniosek Zarz. Pow. Zw. Młodzieży Polskiej w Braniewie, miejscowa PRN wszczęła starania o wydanie zakazu sprzedaży wódki młodzieży do lat 18. (st)

CO I GDZIE

IV OLSZTYŃSKIE: TEATR IM. ST. JARACZA „Archeopag Lenoir” godz. 19.30. KINO „POLONIA” „Powrót” prod. radz., godz. 10.00, 12.00. „Ostatni Mohikanin” prod. czechosłow., godz. 16.00, 18.00, 20.00. Dla młodz. dozwolony. KINO „MAZUR” „Skradziona sława” prod. franc., godz. 15.30, 17.30 i 19.30. Dozw. od 16 lat. MUZEUM NA ZAMKU Czynne codziennie oprócz niedziel i świąt. Wystawa dzieł J. Pankiewicza otwarta codziennie oprócz niedziel i świąt. Godz. 10-14 i 16-18. APTKA DYZURNA Fajertza, Kolejowa 17. POGÓWIE LEMKOWIEC Ub. Społ. (Partyzantów 30) czynne nocą w godz. 17-7, w niedzielę i święta godz. 12-18, 20-7. Tel. 21-21. STRAŻ POŻARNA, tel. 22-22.

JACEK WOŁOWSKI

ELBLĄG STARTUJE

(Od naszego specjalnego wysłannika)

Nie był Elbląg przed wojną miastem wielkim. Mieszkało w nim niecałe 100.000 ludzi. Był natomiast dobrze uprzemysłowiony, posiadał wielką stocznię, kilka dużych fabryk, ogromne zakłady samochodowe. Był poza tym zabudowany rozciągle, z rozmachem, na wyrost.

Po wojnie, w czasie której 80% budynków zostało zburzonych, Elbląg zamienił się siłą rzeczy na niegłuchą rozciąglą kupę gruzów, gdzie jak roździny w cieście tkwiły jako tako trzymające się budynki.

W połowie 1945 roku przybyło do tych ruin około tysiąca ludzi, przeważnie warszawiaków. Polokowali się w ociałych budynkach, zorganizowali, wybrali Miejską Radę Narodową i Zarząd Miejski.

W ciągu dwóch lat prowadzili ludzie w Elblągu tak zwany żywot pionierski, pełen cieni i blasków, pełen kart jasných i mrocznych, wstydliwych zakamarków, o których się dzisiaj niechętnie wspomina.

Z braku rozsądnych kredytów miasto rzuciło się przeważnie na kredyt, łatając dziury sposobem gospodarczym, a mieszkańcy żyli wiarą w sutą przyszłość, czym rekompensowali chudą teraźniejszość.

Na zjeździe szczecińskim w roku 1947, minister Minc powiedział, iż Elbląg stanie się znów miastem przemysłowym o bardzo rozległych i ważnych dla Państwa zadaniach produkcyjnych.

Gdy słowa te powtarzane przez głośniki radiowe rozlegały się po kraju, Elbląg był wciąż jeszcze trochę tylko uporządkowaną, bardzo rozległą kupą gruzów. Byłem tam w owym czasie, więc wiem.

Ze minister Minc oświadczył, iż Elbląg będzie miastem przemysłowym. Ministerstwo Odbudowy dało pod koniec 1947 roku Zarządowi Elbląga kredyt na zabezpieczenie mieszkań dla robotników, którzy w owym przemysle będą pracowali.

W grudniu tego roku mianowany został specjalny pełnomocnik do spraw odbudowy Elbląga, a w roku 1948 ze wszystkich stron zaczęły napływać tam pieniądze. Na remont tych mieszkań, na remont tych mieszkań, na ich wykańczanie.

Przed paru dniami zaproponowano mi, bym pojechał zobaczyć, jak teraz Elbląg wygląda, co tam wykonano. Pojechałem — a oto relacja.

Wielka sala konferencyjna Zarządu Miejskiego. Niski, szczupły prezydent miasta w ubraniu przerobionym z wojskowego munduru i w wysokich butach wita przybyłych. Wicewojewoda, przedstawiciel Ministerstwa Odbudowy oraz pełnomocnik do spraw aktywizacji Elbląga. Zaraz potem zabiera głos przedstawiciel Dyrekcji Odbudowy.

Sredniego wzrostu, siwy, gładzi ręką leżące przed nim sprawozdanie i, jakajac się trochę, czyta co w Elblągu w roku 1948 zrobiono. Okazuje się, iż odbudowano i oddano do użytku 711 mieszkań, zawierających 2.446 izb. 311 mieszkań będzie oddanych do użytku w najbliższym czasie. Poza tym zabezpieczono 1.022 mieszkania o ogólnej ilości 4.102 izb, a zabezpiecza się jeszcze 1.267 mieszkań. Elbląskie zakłady browarnicze wykończyły kapitalny remont budyn-

ków i są w trakcie odbudowy słodowni eksportowej. Zakłady energetyczne wyremontowały budynek Liceum Energetycznego i szereg robot technicznych, związanych z remontem kotłowni i remontem dwóch turbozespolów. Milicja Obywatelska przeprowadziła kapitalny remont budynku administracyjnego oraz przedszkola dla dzieci. Olbrzymie prace inwestycyjne o charakterze przemysłowym przeprowadziły Zakłady Im. Gen. Świerczewskiego.

Inżynier wylicza, dodaje, sumuje, płacze się nieco ze zdenerwowania, a ja patrzę na notabli miejskich. Niski, szczupły prezydent Miejskiej Rady Narodowej wodzi wzrokiem po obecnych, z wyrazem łzy ukrywanej dumy. Prezydent miasta raz po raz pociera ręką po twarzy i śmieje, że to wszystko mało jak na Elbląg. Chudy, wysoki inżynier miejski, którego udział w tych pracach jest niemały, co chwila dorzuca jakieś wyjaśnienie.

Nie znam żadnego z tych ludzi. Ani przedstawiciela Dyrekcji Odbudowy, który czyta sprawozdanie, ani dostojników miasta. Widzę jedynie, iż są w tej chwili naprawdę dumni, iż tak dużo się w Elblągu zrobiło.

Nie ulega wątpliwości, iż zadoleni są zarówno przedstawiciele Ministerstwa Odbudowy, jak i pełnomocnik.

Po odczytaniu sprawozdania jadą wszyscy, by dokonania obejrzeć.

Wielkie bloki domów złożące się świeżą stolarszczyzną, lśniąca tafliami szyb, czerwieniącej nową dachówką. Jedne już zamieszkałe, inne czekają na lokatorów. Bloki domów dopiero zabezpieczonych, więc okrytych dachem, z zamurowanymi otworami okiennymi. Kilometrowej długości hale fabryczne, czerwieniącej świeżą cegłą, poprzecinaną pasemkami świeżej jeszcze zaprawy. Rusztowania otaczające ruiny, stopy cegieł na chodnikach, wózki do wywozu gruzu. Robota już wykonana, robota w toku, przygotowania do roboty, która zacznie się jutro.

Dla człowieka, który widział Elbląg przed dwoma czy trzema laty, jakrawy kontrast tego co było, z tym co jest. Wczorajszej martwości z dzisiejszym bujnie krzewiącym się życiem.

Być może, iż dla człowieka, który po raz pierwszy do Elbląga był przyjechał — życie, które dopiero zaczyna na zagruzowanej przestrzeni.

W ciągu roku Elbląg, który liczy dziś nieco ponad czterdzieści tysięcy mieszkańców, zdołał pracować miliard, czy może dwa miliardy złotych. Wysiłek w stosunku do liczby mieszkańców, do warunków terenowych, do bardzo niewielkiej ilości

fachowców — ogromny. Dorównujący a może przekraczający wysiłek finansowy, jaki Państwo w uaktywnienie Elbląga włożyło.

Ci, którzy tego dokonali, mają pełne prawo być ze swych dotychczasowych osiągnięć dumni. Mogą się nawet trochę entuzjazmować. Innych, którzy w wysiłku tym udziału nie brali, obowiązuje w odniesieniu do elbląskich osiągnięć postawa nacechowana szacunkiem.

W niczym nie uchybiając temu szacunkowi, oceniając sprawiedliwie wielkość ludzkiego wysiłku, i doniosłość osiągnięć — parę uwag.

Gospodarka planowa polega na tym, iż pracuje się zgodnie z planem. Plan przewidywał, iż w Elblągu zabezpieczy się w roku 1948 około trzech tysięcy mieszkań, a poza tym wykończy się i odda do użytku około sześćset mieszkań, t. j. około dwóch tysięcy izb.

Po zakończeniu robót, prowadzonych z kredytów na rok 1948, oddanych będzie do użytku tysiąc dwadzieścia dwa mieszkania, a zabezpieczonych będzie dwa tysiące dwadzieście osiemdziesiąt mieszkań.

W myśl założenia iż lepszy wróbel w garści... wykarczowano mieszkania kosztem zabezpieczenia innych. W rezultacie koszt budownictwa mieszkaniowego w r. 1949 wrośnie niepomniernie, zamiast bowiem remontować mieszkania zabezpieczenia, trzeba będzie budować nowe mieszkania. Pospiech w wykańczaniu mieszkań był niepotrzebny, gdyż szereg wykończonych bloków stoi pustka. Powoduje to poza tym dodatkowe straty, gdyż wykończone już mieszkania są często szabrowane. (Piece, instalacje elektryczne, podłogi).

Piszę, co sam widziałem.

Normy mieszkaniowe stosuje się dziś w Elblągu hojną ręką. Mniej więcej na pracownika przypada 3-4 izby. Jest to dobre dzisiaj, lecz zmniejszyć się może jutro. Wielkie inwestycje przemysłowe, przewidziane na Elbląg w planie sześciolletnim, ściągają tam, bo ściągają muszą, tysiące i dziesiątki tysięcy robotników i pracowników umysłowych. Ponieważ kontyngent domów, nadających się w stosunku do tanim kosztem do remontu, jest już właściwie wyczerpany, a budownictwo od podstaw jest bardzo kosztowne, hojna, niezdająca z planem i obowiązującymi gdzie indziej normami, gospodarka mieszkaniowa, uprawiana dzisiaj, doprowadzi do wyczerpania wszystkich rezerw mieszkaniowych, a w konsekwencji do hamowania pracy zakładów przemysłowych, które nie będą gdzie mia-

ły lokować napływających pracowników.

Ze sprawozdania odczytanego na konferencji dowiedziałem się, iż PPE i SPB, które na terenie Elbląga prowadziły roboty remontowe, podwyższyły cenę robotnicy o 30 proc., tłumacząc to tym, iż zmuszone były sprowadzać do Elbląga swoich pracowników. Kierownictwa tych przedsiębiorstw czy kierownictwo oddziałów tych przedsiębiorstw, mimo ciągłości robót i wysokiej ceny zamówień, nie zdecydowały się w przeciągu roku na stworzenie stałych filii w Elblągu. Dopiero teraz powstaje filia PPE.

A przecież w chwili obecnej, w roz budowyjacych się intensywnie Elblągu jest około tysiąca bezrobotnych, których firmy te winny były przeskolić i wykorzystać przy odbudowie miasta.

Tużo kłopotów było i jest ze stolarszczyzną. Wciąż tego brakowało, wciąż tego brakuje.

„Paged“ rozkłada beładnie ręce. Dlaczego więc owaj stolarszczyzna: ram okiennych, drzwi, licho wie czego, ma pod dostatkim każda „prywatna inicjatywa“, która gdziekolwiek chce chałupę może sobie postawić?

A na zakończenie komunikacja. Miasto nie ma ani jednego autobusu, a wyremontowane domy są nieraz o parę kilometrów odległe od warsztatów pracy. To jest sprawa niesłychanie ważna i chyba będzie rozwiązana.

Wybory do 15 maja

Nowe Komitety Rodzicielskie i Opiekuńcze zapewnią współpracę domu ze szkołą

Min. Oświaty wydało zarządzenie o organizacji i zakresie działania Komitetów Rodzicielskich w szkołach. Na podstawie tego zarządzenia zostaną przeprowadzone wybory do Komitetów Rodzicielskich.

Uregulowanie sprawy Komitetów Rodzicielskich było niezbędne, gdyż dotychczas działały one w sposób niezorganizowany, nie miały podstaw prawnych, znajdowały się w nich często elementy wrogie demokratyzacji szkół. A zadaniem Komitetów Rodzicielskich jest właśnie współpraca ze szkołą w wykształceniu i wychowaniu tego pokolenia.

Nowe Komitety Rodzicielskie będą współdziałały ze szkołą w dążeniu do realizacji powszechności nauczania w szkole podstawowej. Praktyka bowiem wykazuje, że niektóre dzieci ze względu na ciężkie położenie materialne, nie docierają do siódmej klasy szkoły podstawowej. Trzeba stworzyć tym dzieciom warunki, umożliwiające ukończenie szkoły.

Współdziałanie to będzie polegało także na propagowaniu wśród rodziców i społeczeństwa zasad postępowego wychowywania dzieci w szkole i w domu, na zwalczaniu ujemnych wpływów.

W odbudowie szkół duże znaczenie miała pomoc rodziców. Potrzebna jest dalsza pomoc ze strony rodziców na drobne remonty w szkołach, utrzymanie

Tanio i modnie

28 mil. sztuk odzieży Mniej kłopotów dla setek tysięcy

Ponad 4.000 pozycji zawiera ostatni cennik detaliczny wyrobów konfekcyjnych Centrali Handlowej Przemysłu Odzieżowego — od ciężkiej jesińskiej męskiej do powiewnego jedwabnego szlafrocza damskiego, od wełnianych bryczesów — do fanelowego kaftanika niemowlęcego.

C. H. Przem. Odzieżowego, jedyny odbiorca państwowych fabryk konfekcyjnych, zaopatruje w odzież, bieliznę, kapelusze itd. miasto i wieś za pośrednictwem własnej hurtowej i detalicznej sieci sklepów, PDT i sklepów spółdzielczych.

Zresztą nie tylko rozprowadza konfekcję. Utrzymując bezpośredni kontakt z odbiorcą, bada jego potrzeby i sygnalizuje przemysłowi o każdej zmianie gustów publiczności. W modelarniach Centrali opracowuje się przed każdym sezonem nowe wzory i fasony odzieży, na podstawie których przemysł wykonuje zamówienia.

NA WIOSNĘ

Co przygotowano na nadchodzący sezon wiosenny? Duże ilości damskich „deszczówek“ jedwabnych w cenie ok. 5000 zł., garniturów męskich, kanadyjek, sukien wełnianych itd. Nowym sezonowym artykułem są masowo produkowane popularne typy sukienek, najwięcej kretonowych w cenie 1200 zł. za sztukę oraz jedwabnych z matowej krepki, mongolu i innych modnych, ładnych materiałów.

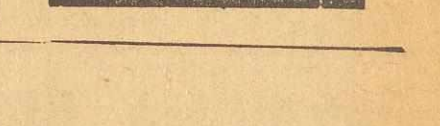
Produkcja przemysłu odzieżowego oparta jest na systemie taśmowym i dlatego jest znacznie tańsza od produkcji rzemieślniczej. Zadaniem przemysłu konfekcyjnego jest zaopatrzenie ludności w dobre i tanie artykuły. Podnosząc stale jakość wyrobów, rozszerzając asort-

tymenty i zwiększając produkcję, zdobywa sobie coraz więcej klientów.

100 PUNKTÓW SPRZEDAŻY

28 milionów sztuk odzieży męskiej, damskiej, dziecięcej, bielizny oraz konfekcji pościelowej figuruje w planie produkcyjnym przemysłu na rok bieżący. W tym samym koszul 6 milionów, milion par kalesonów oraz znaczne ilości cieszących się największym popytem kurtek — kanadyjek. Ażeby rozprzedać tak znaczne ilości konfekcji Centrala planuje rozbudowę sieci 100 domów odzieżowych i sklepów specjalnych. Będą musiały rozszerzyć swe działy konfekcyjne również spółdzielnie i Domy Towarowe.

Dużo gotowej konfekcji, dobre i modnie skrojonej, uszytej z dobrych materiałów, to kłopot z głowy dla setek tysięcy ludzi pracy o krawca, lub trawcową, o dodatki, o źródło towaru, to oszczędność czasu i pieniędzy. (fig.)

Jacek Wołowski

KRONIKA SĄDOWA

Pół godziny kaprysów zdradziło złodziei

Jan Mrowicki i Feliks Murawski, notowani w kartotekach Urzędu Śledczego, jako zawodowi złodzieje, postanowili okraść jeden ze sklepów w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej. W przeddzień kradzieży, przez pół godziny „kupowali“ aby zhadzać czy im się opłaci wyprawa.

Na drugi dzień wykryto kradzież. Złodzieje zabrali konfekcję męską i damską, z tobie zegarki i z sznety, pozostawione przez właściciela sklepu. Ekspedientka poznała w kartotece grymaśnych klientów. Gdy Mrowicki i Murawski weszli do jednego ze sklepów jubilerskich, aby sprzedać skradzione przedmioty, zostali aresztowani. Mrowicki skazany został na 2 lata więzienia, Murawski na 18 miesięcy.

Kat Radzyna skazany na śmierć

Fritz Adolf Fischer, szef najkrwawszego Gestapo na terenie G. G. w Radzynie w ciągu 4-ech lat urzędowania był odpowiedzialny za śmierć kilkunastu tysięcy

ludzi, którzy zginęli w obozach koncentracyjnych.

W pierwszym roku okupacji Fischer przeprowadził likwidację inteligencji polskiej, a następnie zarządził eksterminację Żydów w powiatach łukowskim, radzyńskim, międzyrzeckim i bielskim. Na rozprawie w Sądzie Okręgowym w Warszawie wbrew zeznaniom świadków i dowodom Fischer miał czelność oświadczyć, że był wielkodusznym w stosunku do Żydów i nie ma na sumieniu ani jednej ofiary.

Sąd skazał Fischera na karę śmierci.

S.O.S.! Atak wątroby!...

Nie dopuszczajcie do tej ostateczności, która powstaje przy zaniedbaniu niedomaga wątroby Ziola magistra Wolskiego „Biliosa“ pobudzają wątrobę do prawidłowej pracy i normalnego wydzielenia żółci oraz powodują naturalne wypróżnienie. Stosujcie ją przy chorobach wątroby woreczka żółciowego, kamicy żółciowej i żółtaczce. Do nabycia w aptekach i drogeriach.

— To nie jest powód, McCurtain, żebyś się kręcił i węszył tu, gdzie my szukamy tego Murzyna Clarka.

— Ależ, chłopcy — tłumaczył się Jeff. — Nie wyprowadzajcie zbyt pochopnych wniosków. Myślałem, że może ktoś będzie tu coś wiedział o nim. Dzisiaj wczesnym rankiem uprowadzono go z więzienia, ale on nie miał nic wspólnego z całą tą awanturą. Zdarza mu się przekroczyć prawo, kiedy sprzeda zastawiony samochód, ale nie chce on tym nikomu wyrządzić krzywdy.

— Zie czasy nastąpiły teraz dla wszystkich czarnych przekraczających prawo — odezwał się któryś. — Nie radziłbym temu Samowi ani żadnemu innemu czarnemu narazić się teraz białym.

— Sam nikomu nie chce wyrządzić szkody — zaprotestował Jeff. — To już się stało jego drugą naturą, że musi wymieniać stare samochody.

— No, więc nie ma go tutaj, McCurtain — przerwał szorstki głos. — A dla ciebie najlepszym miejscem o tej porze jest więzienny budynek w Andrewjones.

Jeff ruszył do swego samochodu stojącego na skraju szosy. Odprowadził go idąc w milczeniu z obu stron. Jeffowi nie podobał się niedbały sposób, w jaki niektórzy z nich trzymali dubeltówki i sztucery, i przylgnął im się niespokojnie. Kilkunastu innych ludzi wyszło nagle z ciemności, lecz żaden nie mówił. Twarze ich w świetle latarni były posępne i zacięte. Bert stał w rowie, otoczony przez pół tuzina ludzi ze strzelbami pod pachę. Był zmieszany.

— A zatem, McCurtain — pognał go któryś — pamiętaj o rozmowie, jaką mieliśmy przed chwilą.

— Niech to diabli wezmą! — rzekł z nagłym wybuchem energii Jeff. — Nie pozwolę, żeby gromada łamiących prawo obywateli przeskodziła mi w odszukaniu Sama. Nie! Nie wrócimy teraz do miasta ani prosto, ani krzywo. Nie darowałbym sobie, gdyby coś złego zdarzyło się Samowi. Posiedźmy tu trochę w chłodzie nocy, aż dobrze się nad tym namyśli. Postanowiłem już, że nie ruszę się z powrotem do miasta, dopóki się nie dowiem, co się, u diabła, stało z Samem. Dotrzymam słowa; żebym go miał szukać Bóg wie jak długo.

ROZDZIAŁ XI

Z ciemnej głębi lasów sosnowych wypłynął jasny i pełny księżyc. Miałki, żółty pył, wzbijany przez liczne samochody jadące po niebrukowanych gościńcach, opadał warstwami na równinę. Ciemnozielone liście na krzakach obok szosy pokryte były kurzem, ale w jasnym świetle księżycowym lśniły rose. Ciepłe, letnie powietrze snuło się z pola na pole. Okolica była cicha i uśpiona, niekiedy tylko ozwało się dalekie szczenie psa.

Bert siedząc obok Jeffa czekał prawie pół godziny w milczeniu, aż ten się odezwie. Wydobył zegarek i rzucił nań okiem.

— Przykro mi ciągle mówić o tym, szeryfie Jeff — rzekł patrząc na twarz szeryfa, widoczną w odbłasku światła samochodu — ale uważam, że ktoś powinien być na służbie w urzędzie.

— Dlaczego? — spytał Jeff z roztargnieniem.

— Może sędzia Ben Allen będzie chciał porozumieć się z panem. Jeżeli na przykład zmieni zdanie i będzie chciał, żebyśmy coś zrobili, to nie będzie mógł nas znaleźć.

Jeff polecił mu zapuścić silnik. Ruszyli powoli naprzód, trzymając się szosy przez najbliższe półtorej mili. Byli jeszcze o jakiś kilometr od Andrewjones, gdy Jeff ruchem ręki polecił Bertowi, aby się odwrócił i jechał wąską, rozmytą przez deszczą drogą, pomiędzy dwoma polami bawełny sięgającą po kolana. Bert nie wiedział, co Jeff zamyśla, ale bez słowa usłuchał jego polecenia. Nie znał zupełnie tej wyboistej, krętej, bocznej drogi, ale był przekonany, że Jeff wie dobrze, dokąd ona prowadzi.

Natknęli się na strumień, który trzeba było przejechać w bród. Ale Bert zatrzymał samochód.

(D. c. n.)

Sprostowanie

We wczorajszym numerze „Zycia Warszawian“ na str. 3 zamiast zdjęcia świętej kompozytorki i skrzypaczki Grażyny Baciewiczówny, zamieszciliśmy omyłkowo zdjęcie najlepszej naryciarki polskiej Kodelskiej.

Jeff kazał zatrzymać samochód w pobliżu mostu we Flawery Brauch, na którym stało kilkunastu mężczyzn. Szeryf odnalazł wśród nich Clinta i Shepa. Obydwaj kiwnęli się, chcąc objąć przewodnictwo w wyprawie na czarnego. Doszło do bójk. Zebrani podzielili się na dwie grupy. Jeff począł wycofywać się z ukrycia. Gdy przechodził przez rów otoczyła go kilku mężczyzn.

— A co ty tu, u diabła, robisz, Mc Curtain? — zapytał jeden z nich. — To dosyć zabawne natknąć się na ciebie tutaj, gdzie nie masz nic do roboty. Kogo ty chcesz nabrać, co?

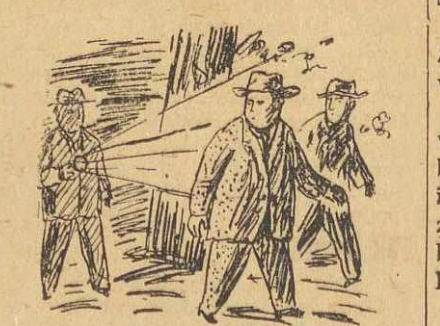
Dwóch mężczyzn pochwyciło Berta wypychając go na szosę.

— Dlaczego nie siedzisz cicho, jak ci kazał sędzia Ben Allen? — zapytał inny. — Rozmawiałem z sędzią Allenem przez telefon i powiedział mi, że...

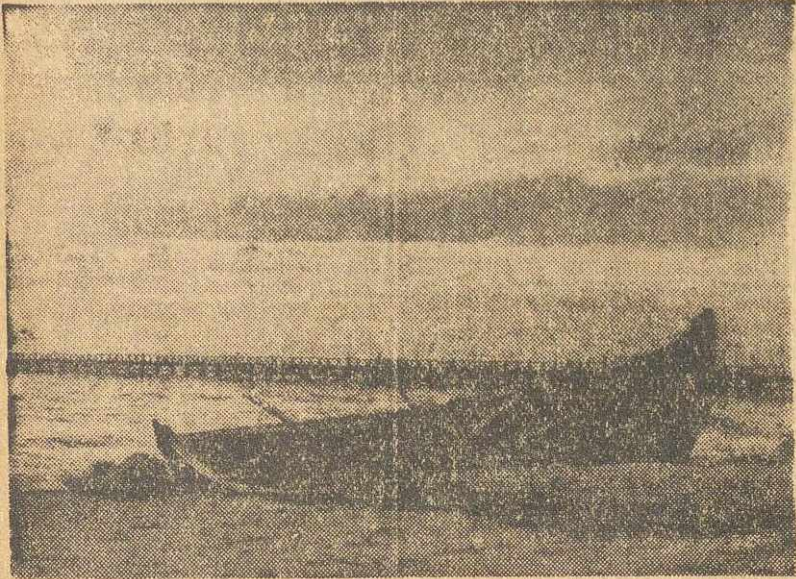
— Poczekajcie chwilę — zaczął niepewnie Jeff. — Nie chcę, żeby ktokolwiek pod słońcem źle mnie rozumiał. Napracowałem się jak diabeł osioł, aby nie dopuścić do politycznych następstw tego lipca. Oto dlaczego nie byłbym tu pod fałszywym pretekstem. Ja chcę się tylko dowiedzieć czegoś o Samie.

— O jakim Samie?

— O Murzynie Samie Brinsonie — odrzekł Jeff. — Każdy zna Sama. To jest czarny, który wciąż handluje starymi samochodami i od czasu do czasu wpadnie na całego z zastawem. Ja czy ludzie uprowadzili Sama i ja wybrałem się, żeby się czegoś o nim dowiedzieć.

Sztorm się uspokoił

Na brzegu między Sopotem a Orłowie pozostała ofiara wchodzący — łódź rybacka.

Oblicze ludzi rządzących Stanami Zjednoczonymi

James Forrestal — minister wojny

Dopiero wczoraj opłakiwaliśmy dymisję wiceministra wojny USA, gen. Drapera. I z pewnością nie zdążyły jeszcze obesznać serdeczne łzy żalu — zwłaszcza na rzeczach herr Kreutera, wyższego oficera SS, wytrwałego pupila i partnera handlowego gen. Drapera — gdy oto nowy grom z gwiazdzistego nieba: prez. Truman przyjął rezygnację samego ministra wojny USA, James'a Forrestala.

W swej świetnej dotychczas karierze businessmana, bankiera, polityka i podległego wojennego — mister James V. Forrestal popisał się niedawno poważnym błędem: przed wyborami prezydenckimi postawił (i to dosyć jawnie) na fałszywego konia, Na Dewey'a. Nazajutrz po zwycięstwie Trumana, powszechnie twierdzone, że Forrestal będzie musiał odejść. Wprawdzie przez Truman wyspiano-myślnie zaprzeczali i oświadczyli, że puszcza wszystko w niepamięć (zwłaszcza swoje obietnice wyborcze), jednakże jeśli chodzi o kilku ministrów, to prez. Truman przecież okazał się pamiętliwy, swoje urazy rozłożył na popularne w USA raty — i oto James V. Forrestal odchodzi!

Warto przyrzeć się czarującym sylwetce zdymisjonowanego ministra wojny USA: daje ona przeciętny, standardowy obraz człowieka, który w USA raty — i oto James V. Forrestal odchodzi! Warty przyrzeć się czarującym sylwetce zdymisjonowanego ministra wojny USA: daje ona przeciętny, standardowy obraz człowieka, który w USA raty — i oto James V. Forrestal odchodzi!

Szczejble kariery
„New Jersey Zinc Company”, „Tobacco Products Corporation”,

wreszcie potężny koncern bankowy „Dillon, Read & Co”, nie najmniej ważna wylegarnia obecnych mężów stanu USA — oto kolejne i najważniejsze szczeble błyskotliwej kariery — i świetnej fortuny — James'a Forrestala.

Jednym z największych sukcesów życiowych, na którego wspomnienie krew w żyłach ministra wojny USA z pewnością jeszcze i dziś (mimo dymisji) żywiej zaczyna krążyć — to nabycie przez bank „Dillon, Read & Co” pakietu akcji firmy samochodowej „Dodge”: była to jedna z najśmielszych i najgroźniejszych transakcji po pierwszej wojnie światowej. I stary Clarence Dillon długo i wylewnie ścisnął rękę swojej ówczesnej prawej ręce, tj. James'owi Forrestalowi — późniejszemu współwłaścicielowi (1923 r.), późniejszemu wiceprezowski (1926 r.) i wreszcie prezesowi (1938 r.) potężnego, ogólnie znanego i wielce poważanego koncernu „Dillon, Read & Co”.

O James'ie Forrestal bankierzy amerykańscy mówili wtedy z dumą, że jest on „the young blood of Wall Street” („młoda, ożywcza krew Wall Street” — tj. amerykańskiego kapitału finansowego). James Forrestal nie

zawiodł nadziei starego Clarence Dillon'a.

Nie zrywając, rzecz jasna, z bazą macierzystą — tj. z wielce zasłużonym domem bankowym „Dillon, Read & Co” — James Forrestal wypłynął na szerokie wody BEZPOŚREDNIEJ władzy politycznej. Z początku jako podsekretarz (wiceminister) Marynarki, później jako sekretarz tegoż ministerstwa i wreszcie — po zjednoczeniu przez prez. Trumana wszystkich 3 odrębnych ministerstw wojskowych w jedno Ministerstwo Obrony Narodowej (1947 r.) — jako minister wojny USA, pełną bankierską gębą.

Dlaczego kapitaliści biorą udział w rządzie?

W owym okresie minister Forrestal oświadczył był z ujmującą skromnością — i tym jego skromnym słowem usłuszna „wolna” prasa USA nadała możliwość najmniej skromny rozgłos — co następuje:

„Nie jestem wcale pewien, czy potrafię tu (tj. w rządzie — dop. Red.) zdziałać coś pożytecznego. Nie wiem, w ogóle, czy ludzie interesu są w rządzie na właściwym miejscu, czy też nie”.

Z tej donioślejszej deklaracji wynika niezbicie, że jeśli nawet businessmeni amerykańscy chwytają — i to coraz częściej, i to coraz liczniej — za BEZPOŚREDNIE dźwignie władzy państwowej, to czynią to w jednym jedynym celu: by zaspokoić filozoficzną ciekawość T.j. — by przekonać się, czy będąc w rządzie są na właściwym miejscu, czy też nie. Działają zatem z pobudek wyłącznie idealistycznej natury.

I trzeba doprawdy być wyzbytym wszelkich szlachetniejszych uczuć, by doszukiwać się jakiegokolwiek związku ku między ideologiczno-politycznym obliczem dotychczasowego ministra wojny USA, a np. interesami materialnymi zasłużonego i wielce poważanego domu bankowego „Dillon, Read & Co”.

...bo kapitaliści są idealistami
Minister James Forrestal działał zawsze i jedynie w obronie „wolno-

ści narodów”, „cywilizacji Zachodniej”, „najświętszych ideałów” itd. itd. Nigdy przynigdy, nawet kiedy domagał się większych, coraz większych, bezustannie większych kredytów zbrojeniowych, nie myślał, KTO na tym zarobi. Na tej właśnie zdolności abstrahowania, odrywania się od pewnych pożytecznych interesów i brzydkich spraw polega wyższość „idealizmu”. I stąd bierze początek ów nieskalan, podniebny lot takich powszechnie znanych i wypróbowanych idealistów, jak James Forrestal, Draper, Paul G. Hoffman, Harriman... i nie wymieniamy dalej, ani wyżej.

Różni zepsuci do szpiku kości materialiści ośmielają się twierdzić, że St. Zjednoczonymi rządzi faktycznie — a ostatnio coraz częściej również i formalnie — wlecy kapitaliści. Że ludzie ci wśród trzępota frazesów próbują ukryć brudne, haniebane, złowrogię — bo złaknione wojny i krwi — interesy własne i interesy swojej klasy. Ale to jest, rzecz jasna, niezgodne z prawdą i niegodne plemiennego idealizmu ludzi rządzących dzisiejszymi Stanami Zjednoczonymi.

Wystarczy zresztą przyrzeć się s bliższą typową karierze James'a Forrestala, do niedawna ministra wojny „najbardziej demokratycznego państwa na świecie” — by się o tym dowodnie przekonać... SŁAW.

Filmy czeskie na ekranach Polski

W ramach rozpoczynającego się 7 b. m. Tygodnia Przyjaźni Polsko-Czechosłowackiej wyświetlane będą na ekranach polskich następujące filmy, produkcji czeskosłowackiej, duża geometriazowe:

„Syrena”, „Tchórz”, „Ostani Mohl kanin”, „Przecucie”, „Krakati”, „Sępy” i „Nikt nic nie wie”.

Polska sztuka ludowa

Jeleń, widziany oczami artysty ludowego, Leona Kudzy, Rzeszów, wykonana w drzewie, jest eksponatem wystawy obywatelskiej Polskiej Sztuki Ludowej w Zakładzie Rzeźbiarstwa. Obecnie wystawa w Moskwie, przejechała do Leningradu.

Transporty wołowy i wieprzowiny z Węgier i Rumunii

W okresie obecnych trudności mięsno-tłuszczowych duże znaczenie mają napływające systematycznie dostawy mięsa z Węgier oraz zapowiadane transporty z Rumunii.

ośrodków robotniczych (Śląsk — 32 wagony, Warszawa — 14 wagonów i Łódź — 10 wagonów). W drodze do Polski znajduje się jeszcze około 350 ton mięsa z Węgier.

Z Rumunii otrzymamy w niedługim czasie — zgodnie z umową handlową — 1.000 ton mięsa, połowę wieprzowego i połowę wołowego. Pierwsze transporty oczekiwane są w drugiej połowie marca.

Dzieje jednego „dramatu”

Rozmowa dyplomatyczna przy whisky w Al. Szucha

Było to już dość dawno temu — w maju ub. r. Ktoregós wieczoru „Głos Ameryki” i BBC nadały w języku polskim pewną audycję, humorystyczną — zapewne wbrew woli jej organizatorów — niezwykłe „dramatyczne” słuchowisko. Bohaterem słuchowiska był pan, odgrywający przez jakiś czas w Polsce pewną rolę w tak zw. eleganckim świecie. Nazwisko tego go pana u nas już teraz zapomniano, wówczas jednak wzbudzało ono jeszcze pewne zainteresowanie, jako że wyjechał on na kilka miesięcy przed tem z kraju w okolicznościach dość niezwykłych.

np. tragedia szekspirowska przez zespół amatorski w przedwojennym Piłkowie. Wszystkie głosy były narznięte bólem. W dramacie występował m. in. pewien leśnik, u którego Mikołajczyk znalazł schronienie, i który go poznał mimo przebrania. Całość zaś zakończyła się efektywnym okrzykiem p. Mikołajczyka: „Na reszcie granica niemiecka — jestem wołny!”

Otóż według tej ślicznej historijki ucieczka Mikołajczyka — ciemną nocą, poprzez góry, lasy, pola — hej, iza się kreć — udała się dzięki trzem czynnikom:

czynnik 1) ciemność nocy
czynnik 2) szlachetne serce leśnika
czynnik 3) Niemcy.

Historijka z radia

Historia, którą „Głos” i BBC uraczyły swych słuchaczy, była rzeczywiście dość niezwykła. Właściwie dziwnie jest, że opowiedziano ją w języku polskim, jej poziom bowiem bardziej nadawał się dla publiczności np. amerykańskiej. Była to dziwna mieszanka na rodzaj Hemara, i romantyzm Karola Maya. Historia, jak już zaznaczyliśmy, była udramatyzowana, t. j. podzielona na role i odegrana tak, jak

Dlaczego teraz piszemy o tym słuchowisku, nadawanym tak dawno temu? Dlatego, że chcielibyśmy je uzupełnić pewnymi faktami, o których powyższa historijka nie wspomina. Należałoby jednak do trzech wymienionych czynników dodać jeszcze niektóre inne, a więc np.

Czynnik 4 p. X

Trzeba przypomnieć okres, w którym to się działo. Było to po wyborach, które podzielały na p. Mikołajczyka tak, jak np. ukucie szpilki na nadejście balon — po prostu z balonu wypływa powietrze, balon się kurczy. Z naturalną i cichą śmiercią polityczną Mikołajczyka trudno się było pogodzić tym, którzy go kiedyś dla wypełnienia pewnej misji do Polski przysłałi. Misja się nie udała, więc agenci trzeba było odwołać.

Otóż w drugiej połowie października 1947 r. — nie jesteśmy pewni, czy było to 16, 17 czy 18 października — u p. Mikołajczyka zapowiedział swą wizytę pewien cudzoziemiec — nazwijmy go na razie p. X. Został on natychmiast przyjęty — wiadomo przecież, że Mikołajczyk miał sentyment dla Anglosasów.

Owego dnia w mieszkaniu p. Mikołajczyka przy Al. Szucha zjawili się wizytowni mężczyzna w średnim wieku, dość wysoki, lisywały szatyn z wąsikami, w nienagannie skrojonym garniturze. Gościnnie p. Mikołajczyk nie zapomniał o tym, że p. X-a należał do częstych gości w swoim domu, w których obaj panowie się obracali, było bowiem wiadome, że p. X przepada za tym szlachetnym trunkiem.

Rozmowa toczyła się oczywiście w języku angielskim, jak przystało na prawdziwych gentlemanów. (Tu trzeba zaznaczyć, że p. X ukończył studia w najbardziej ekskluzywnym uniwersytecie świata — w Oxfordzie, w którym kształcił się również syn p. Mikołajczyka). W rozmowie nie poruszono jednak tego wspólnego tematu, jak również nie mówiono o innych, bliższych obu panom sprawach: rolniczych. (Tu znowu trzeba zaznaczyć, iż p. X pasjami lubił to zajęcie i oddawał się ogrodnictwu w swej maorolnej willi w Zalesiu pod Warszawą, a p. Mikołajczyk przecież także miał podobno coś wspólnego z rolnictwem).

Twórca dyplomacja

Rozmawiano jednak raczej o sprawach, powiedzmy, turystycznych. P. X najpierw tłumaczył p. Mikołajczykowi, że nie ma on właściwie w Polsce już nic do roboty. Nikt nie mógłby jego dowodzeniu odmówić racji, toteż p. Mikołajczyk potakiwał ze zrozumieniem. Zgodził się również ze zdaniem swego rozmówcy, że sprawie swych mowodawców może służyć już tylko za granicą, zapłacił więc, jak to zrobić. Tu nastąpił taki dialog:

Mikołajczyk: „Nie jest to przecież takie łatwe”.

P. X: „Niech się Pan nie boi, nie jest to wcale takie trudne, jak się Panu wydaje. Istnieje przecież pewne możliwości i przywileje dyplomatyczne”.

Mikołajczyk: „Ja przecież nie jestem dyplomata”.

P. X: „To nic, ale ja jestem. Zawiadomimy Pana wkrótce, jak to się wszystko odbydzie”.

Z tymi słowami gość opuścił mieszkanie.

Zostawił p. Mikołajczyka z nadzieją w sercu, sam zaś poszedł na naradę w sprawie realizacji planu ucieczki.

Pan Mikołajczyk czekał na odpowiedź dwa dni, zaczekał więc, Czy telniczcy, tylko jeden dzień na dalsze szczegóły.

1400 gospodarstw szkolnych w akcji »H«

chee zaimponować ilością i jakością

Poza gospodarstwami chłopięcimi i majątkami państwowymi w akcji hodowlanej bierze również udział 1400 gospodarstw przy szkołach rolniczych. Według meldunków napływających do Ministerstwa Rolnictwa, gospodarstwa szkolne ukończają obecnie stan ilościowy i jakościowy pogłowia trzody chlewnej w swoich ośrodkach, zakupując nowy materiał hodowlany, tak aby osiągnąć w r.b. 15.000 szt.

Gospodarstwa szkolne zakupią 5 tys. szt. trzody chlewnej (przeważnie prosiąt). Dotychczas zakupiono już 4 tys. szt., w tym 350 rasowych rozpiodników i ponad 1.000 macior.

W każdym gospodarstwie szkolnym założone zostanie gniazdo zarodowe, które będzie produkowało wysokowartościowy materiał hodowlany, przeznaczony na zaopatrzenie okolicznych gospodarstw chłopięcych, szczególnie mało- i średniorolnych. W roku

Złóż ofiarę na Polski Czerwony Krzyż

Wielce

Z KRAJU

(Obsługa własna)

SZKODY PO SZTORME

ELBLĄG. — Szkody wyrządzone przez sztorm na Wybrzeżu są duże, m. in. został przerwany wał ochronny na rzece Elbląże na przestrzeni 25 m, co spowodowało zalanie ponad 50 ha gruntu.

KOLONIA ROBOTNICZA W REDŁOWIE

GDYŃIA. W Gdyni odbyła się konferencja, poświęcona sprawie bud-

wy kolonii mieszkaniowej dla robotników portowych, na której zebrani zaprojektowali budowę mieszani osiedli robotniczych, złożonych z bloków mieszkaniowych i bliźniaczych domków dwurodzinnych.

30 DUKATÓW DLA MUZEUM

ŁÓDŹ. We wsi Księża Męka podczas remontu zabytkowego kościoła modrzewiowego, ufundowanego przez Władysława Jagiełłę w 1441 r. znaleziono 30 złotych dukatów niderlandzkich z 18 wieku. Skarb przekazany zostanie Muzeum Miejskiemu w Łodzi do gabinetu numizmatycznego.

SZKOLENIE ANALFABETNYCH

KATOWICE. Akcja walki z analfabetyzmem w województwie śląsko-dąbrowskim daje pozytywne wyniki. Dotychczas przeszkolonych zostało około 5 500 analfabetów na 243 półrocznych kursach, prowadzonych przez kuratorium w województwie.

600 TYS. ŻŁ. NA CENTRALNY DOM MŁODZIEŻY

KATOWICE. Młodzież województwa śląsko-dąbrowskiego złożyła w roku ub. ogółem 600 tys. zł. na budowę Centralnego Domu Młodzieży w Warszawie. Na cel ten najwięcej bo 70 tys. złotych, złożyła młodzież ZMP pow. prudnickiego i młodzież katowicka — 64 tys. zł.

SZCZECIN STAJE SIĘ RUCHLIWYM PORTEM

SZCZECIN. W ciągu pierwszych dwóch miesięcy br. do portu gdyńskiego weszły 592 statki. W tym samym czasie do Gdańska weszło 500 statków. W Szczecinie pięćsetny statek był już notowany w połowie lutego. Najbardziej więc ruchliwym portem na naszym Wybrzeżu staje się Szczecin.

SZCZEPNIENIA OCHRONNE NIEROGACIZNY

TCZEWO. Powiatowe władze weterynaryjne przystąpią do ochronnego szczepienia świń przeciwko różnicy. Cena szczepienia od sztuki wynosi zaledwie 100 zł. Rolnicy biedni, legitymujący się odpowiednimi zaświadczeniami Samop. Chłopskiej, są zwolnieni całkowicie z opłat za szczepienie świń.

18,5 mln. zł przez 2 miesiące wpłaciło Warszawie jej województwo

Spoleczeństwo województwa warszawskiego wpłaciło w ciągu dwóch miesięcy na odbudowę stolicy łącz

Złóż ofiarę NA FUNDUSZ STYPENDIALNY imienia F. CHOPINA
Konto TBS W-wa Tarcznańska 1 — PRO 1-4238

Albania i Rumunia na Targach Poznańskich

Wśród rekordowej ilości wystawców zagranicznych, którzy uczestniczą w XXII Międzynarodowych Targach Poznańskich urzymy po raz pierwszy oficjalnie stiska Albanii, strefy radzieckiej Niemiec i Rumunii.

Na stoisku Albanii podziwiać będziemy m. in. wspaniałą galerię zdobniczą w metalu. Rumunia ma mieć oprócz stiska oficjalnego, kiosk sprzedaży gdzie będzie można nabyć doskonałe wina, wędliny, a nadto przedmioty znanego powszechnie ludowego przemysłu artystycznego.

KLUCZEM DO ZAGADEK WIĘDZY I ŻYCIA
MIEŚCZCZNIK POPULARNO-NAUKOWY

Z SZYBKością DŹWIĘKU W SAMOLOCIE RAKIETOWYM

Jesteśmy w samolocie raketowym. Po raz pierwszy w życiu. Nim maszyna ruszy — jeszcze jeden rzut oka na to, co nas otacza. Pierwsze, co zwraca uwagę, to absolutna cisza. Zadnego hukur rozgryzewanych motorów. W kabine — czystość, jak we wzorowym laboratorium. Wnętrze samolotu utrzymane w barwie srebrzystej, skrzydła błękitne, jak błękit nieba... Start.

Absolutna cisza

Ledwie dosłyszalny szmer powietrza wychodzącego z hamulców automatycznych. Samolot zrywa się z miejsca, toczy się szybko po betonie lotniczym i jakby podczuony potężną siłą — wzbija się w górę.

Maszyną prowadzi bohater Związku Radzieckiego, Czupikow. Lecimy nad nieskończoną przestrzenią żaśnie żonych lasów, ale las, wzgórz i doliny, drogi i polany — wszystko to w zawrotnym wprost tempie zlewa się w jedno. Od szybkości serce zamiera i brak tchu w piersi.

— Jak się czujecie? — pyta pilot uśmiechając się.

— A teraz uwaga — woła.

Samolot „wstaje” na skrzydła, opisuje koło i — w jednej chwili wznosi się wysoko w górę.

Słońce goręje blaskami, pod nami poprzez obłoki ciemnieje ziemia. Maszyna, nurkując z jeszcze większą niż dotąd szybkością opada.

Szczejki z ołowiu

— No, a jak się teraz czujecie — powtórnie pyta pilot.

Cheśmy coś odpowiedzieć, otwieramy usta, ale zamknąć ich już nie sposób. Szczejka dolna jest jak z ołowiu. W oczach ciemno. Jakis olbrzymi ciężar wbił nas w siedzenie, przykuł do miejsca, związując ręce i nogi... Ale drobna tylko zmiana wysokości i — uczucie to mija.

Teraz zaczynamy się przyglądać przyrządom nawigacyjnym. Wskazówki spokojnie rejestrują wysokość i szybkość, zielone i czerwone światła mówią pilotowi, co należy. A on w każdej chwili jednym rzutem oka ogarnia wszystko: mapę, niebo, ziemię, porozumiewa się przez radio, ani na jedną sekundę nie wypuszcza kierownicy z rąk.

Ileż zalet musi mieć nowoczesny pilot! Ile wymaga się od niego zdrowia i siły, uwagi i spostrzegawczości, pamięci i przytomności umysłu!

Nie usłyszeli

Mali, ledwie dostrzegalny ruch ręki pilota. Samolot przebiega morze obłoków i jestemy znów nad ziemią. Białe, zaśniewione pola, ciemne plamy lasów. Jakaś stacja kolejowa przed nami — maleńka jak zabawka dziecinna. Jeszcze niżej... Na stacji — ludzie. Ale żaden z nich nie podnosi głowy. Dopiero gdy oddalamy się, wiadać dobrze, jak setki twarzy ludzkich obracają się ku nam. Patrzą. Przeszliśmy nad nimi szybciej, niż głos maszyny dobiegł ich uszu...

Lecimy teraz do celu. Jest nim najbliższy ośrodek lotniczy. Trzeba by długich godzin, by dotrzeć tam koleją — samolot raketowy robi to w parę sekund.

Szybkość!

Czy marzył Gogol?

Jeszcze Gogol w jednym ze swych utworów zapytywał:

— I któz nie lubi szybkiej jazdy?

Czy przewidywał, że w r. 1832 Rosjanin Goltubew, pierwszy lotnik świata, mechanik Zakładów Rosyjsko-Bałtyckich wznieśli się w górę na

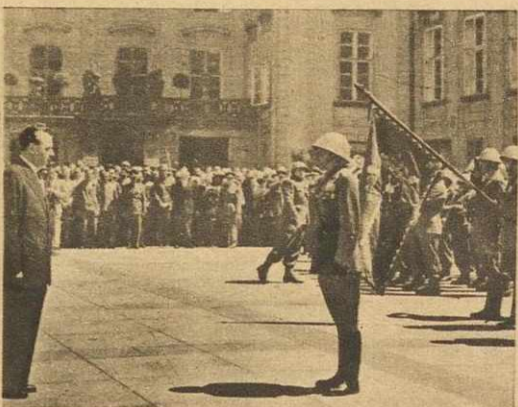
ŻYCIE WARSZAWY

Nr 5

6 MARCA 1949

„Na zdar!“ — wiwatują mieszkańcy Pragi na cześć przejeżdżającego Prezydenta Klemens Gottwald, za którym rok temu opowiedział się czeski świat pracy, cieszy się powszechną miłością i autorytetem wśród swego narodu

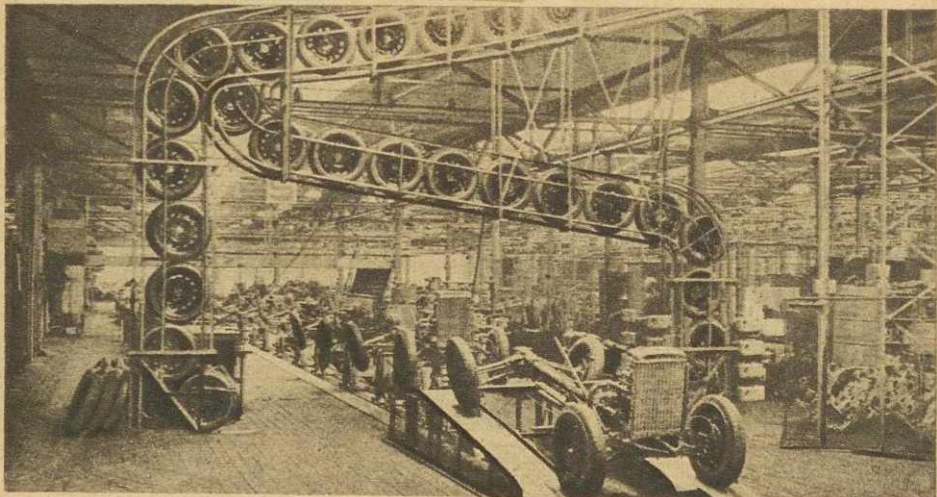
Sformowane na gościnnej ziemi ZSRR oddziały czeskie walczyły w czasie wojny u boku Armii Czerwonej. Dziś służą sprawie pokoju. Na zdjęciu: Prezydent Gottwald odbiera raport kompanii honorowej

Najpiękniejsze sanatoria i hotele w słynnych uzdrowiskach Czechosłowacji służą ludziom pracy. Dzięki wymianie czasowiczów również i robotnicy polscy leczyc się będą w tych kąpieliskach, Czesi zaś — wypoczywać nad Bałtykiem

Od 7 — 14 bm. trwać będzie Tydzień Przyjaźni polsko-czechosłowackiej, poświęcony zbliżeniu i zacieśnieniu sojuszniczych więzów. Na zdjęciu: młoda czeska wieśniaczka z dzieckiem w malowniczym stroju ludowym

Dumą Czechosłowacji jest jej wielki nowoczesny przemysł, którego wyroby jakością i ceną konkurują z produkcją amerykańską i angielską. Na zdjęciu: jedna z hal montażowych fabryki samochodów „Skoda“

8 marca — DZIEŃ KOBIET

Wszystkie kobiety świata obchodzą uroczystie dzień 8 marca jako dzień międzynarodowej solidarności kobiet. W prowadzonej obecnie na całym świecie ofensywie pokoju kobietom przypadła w udziale szczególnie doniosła rola. Na zdjęciu (od lewej): trzy wybitne kobiety bojowniczkami o pokój: Dolores Ibarruri — La Passionaria, Irena Joliot-Curie i Wanda Jakubowska

NA ŚWIECIE

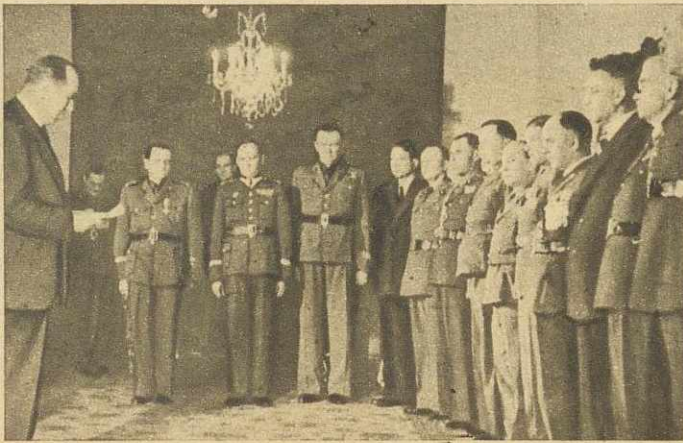
W Kijowie odbyła się narada przewodników gospodarki rolnej na Ukrainie, w której wzięła udział 24-osobowa delegacja chłopów z Polski. Na zdjęciu: wybitny uczonek radziecki — prezydent Akademii Gospodarstwa Wiejskiego — Lysenko w otoczeniu delegatów polskich

Intrygi polityki angielskiej doprowadziły w ub. roku do wojny religijnej między Indostanem a Pakistanem, w wyniku której tysiące mieszkańców proindyjskiej części Kaszmiru musieli opuścić swe siedziby. Nieszczęśliwi uchodźcy dotąd nadaremnie czekają na plebiscyt, który pozwoliłby im wrócić do domów

Jeszcze jedna tragiczna ofiara koszownej, a chybionej imprezy. W strefie brytyjskiej Niemiec w pobliżu Celle rozbił się czteromotorowy samolot typu „Skymaster” obsługujący tzw. „most powietrzny”

W rocznicę podpisania traktatu o przyjaźni polsko-czechosłowackiej 2.592 oficerów, podoficerów i szeregowych Wojska Polskiego zostało odznaczonych orderami i medalami czechosłowackimi. Na zdjęciu od lewej — ambasador CSR Piszek i generałowie: Spychalski, Korczyński, Popławski, Świetlik i Zawadzki

Prezydent R. P. Bolesław Bierut przyjął w Belwederze 10-osobową delegację przodownic pracy na roli, uczestniczek Krajowego Zjazdu Robotnic Rolnych, który ostatnio obradował w Warszawie

BOJOWNICY POKOJU

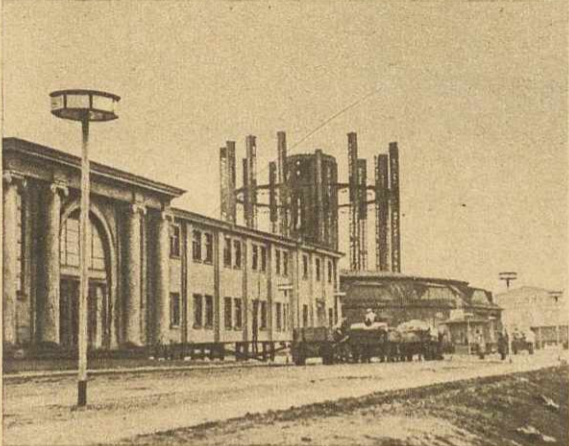

MAURICE THOREZ

Maurice Thorez, generalny sekretarz Francuskiej Partii Komunistycznej, i Palmiro Togliatti, przywódca Włoskiej Partii Komunistycznej — ogłosili w imieniu swych narodów stanowcze oświadczenia przeciwko imperialistycznej polityce przygotowań wojennych i wyrazili całkowite poparcie dla ofensywy pokojowej, prowadzonej przez ZSRR i kraje demokracji ludowej. Oświadczenia te wywołały wściekłość w obozie reakcji. Nie dziwnie. Fakt bowiem, że Thorez, Togliatti, Pellitt w Anglii czy Grotewohl w Niemczech tak otwarcie określili swoje stanowisko — dowodzi, iż są oni pewni poparcia najszerszych mas ludowych

Mechanizacja rolnictwa czyni coraz większe postępy, a w tegorocznej orce weźmie już udział 15.000 traktorów. Na zdjęciu — traktor ośrodka maszynowego w Sztumie szykuje się do wyjazdu w pole

Tegoroczne Targi Poznańskie, które zostaną otwarte 23 kwietnia, wypadną bardzo okazale. Powiększono znacznie obszar, buduje się nowe hale, urządza się piękny park. Na zdjęciu: fragment terenu Targów

Gornociąskie Zakłady Przemysłu Odzieżowego w Bytomiu podjęły ostatnio masową produkcję konfekcji. Na zdjęciu — fragment hali Nr 1, w której przy 72 maszynach pracuje 145 robotników

Szczególnie troskliwą opieką są otaczane dzieci pracowników Państwowych Zakładów Przemysłu Bawełnianego w Łodzi. Oto jedna z „pociech” Zakładu w czasie badań lekarskich

PALMIRO TOGLIATTI

U NASZYCH

Drużyna Polski defiluje przed trybunami

Stylowy skok St. Marusarza

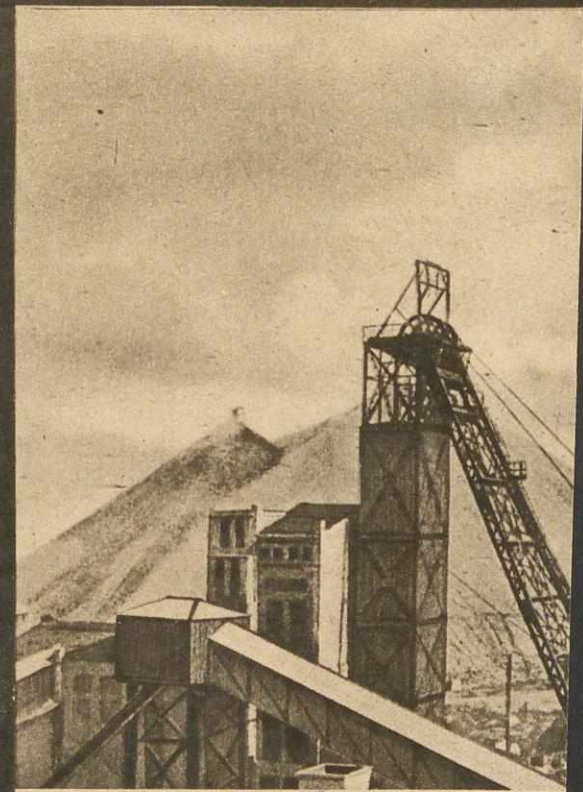
PUCHAR TATR

Csardal (CSR) w sztafecie 4x10 km

Kwapien w sztafecie przejmując pałeczkę od Gąsienicy

Natychmiast po wypędzeniu Niemców z Zagłębia panta kopalni węgla. W przeciągu pięciu lat gigantycznych szybów, wyrobano 1300 km węgla. W przyszłym roku odbudowa kopalni z dzie produkować więcej węgla, aniżeli przed

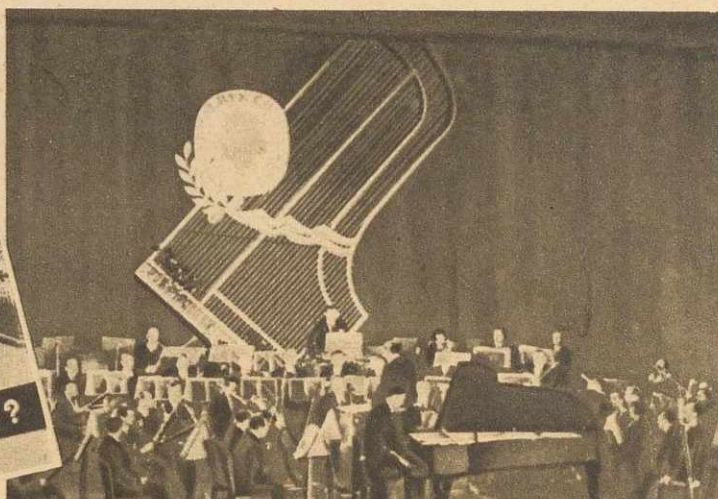

**ŻYCIE
WARSZAWY**

Pocztą Główną na Placu Napoleona

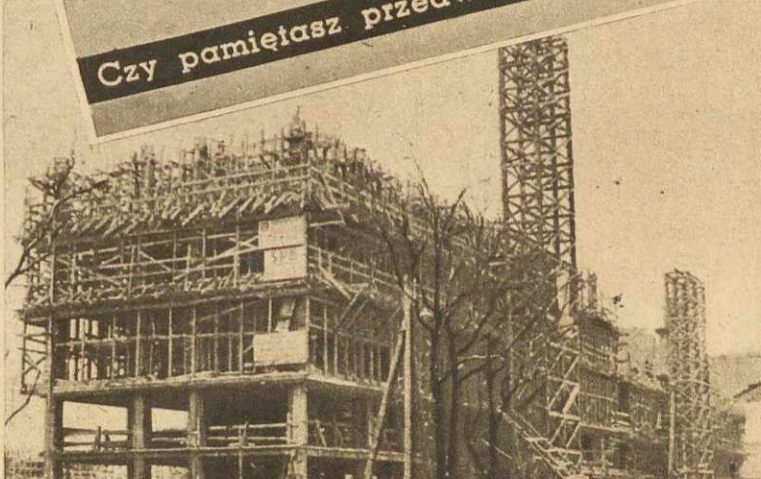
Czy pamiętasz przedwojenną Warszawę?

W ramach uroczystości rozpoczęcia Roku Chopinowskiego odbył się w Filharmonii Warszawskiej koncert z udziałem Jana Ekiera i Zbigniewa Drzewieckiego. Na zdjęciu zespół orkiestry Filharmonii Stołecznej na tle efektownej dekoracji

Aktyw wiejski ZMP obradował w Warszawie. W obradach uczestniczył min. Dąb-Kociół (pierwszy od lewej), którego widzimy w trakcie rozmowy z przodownikami pracy

W Al. Sikorskiego — róg Nowego Świata wyrastają coraz wyżej rusztowania przy budowie Domu PZPR. Zakończenie prac przy budowie całego kompleksu centralnej siedziby PZPR przewidywane jest w roku przyszłym

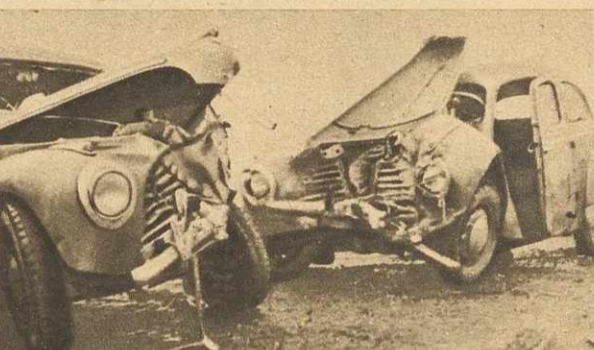
Niezwykłą w dziejach sceny uroczystością był jubileusz długoletniej pracy 32 pracowników technicznych Teatru Polskiego, zorganizowany pod protektoratem Min. Kultury i Sztuki

Dzięki łagodnej zimie i szybkiemu splywowi lodów udało się wznowić żeglugę na Wiśle. Na trasie Warszawa — Płock statki kursują już normalnie

Zimowa akcja rozbiórkowa prowadzona głównie w Szczecinie, Wrocławiu i Warszawie przyniesie kilkaset milionów sztuk cegieł. Sam Szczecin wraz z Wrocławiem dostarczy stolicy ok. 130 mil. sztuk. Na zdjęciu: transport cegieł przybywa do Warszawy

Dwie Skody zdezerżyły się na ul. Wolskiej. Przyczyna? Mgła i zbyt szybka jazda

W sali fabryki im. Gen. Świerczewskiego na Woli odbyła się zabawa karnawałowa dla najbardziej potrzebujących dzieci Woli, zorganizowana przez Wydział Wczasów Zarządu Miejskiego

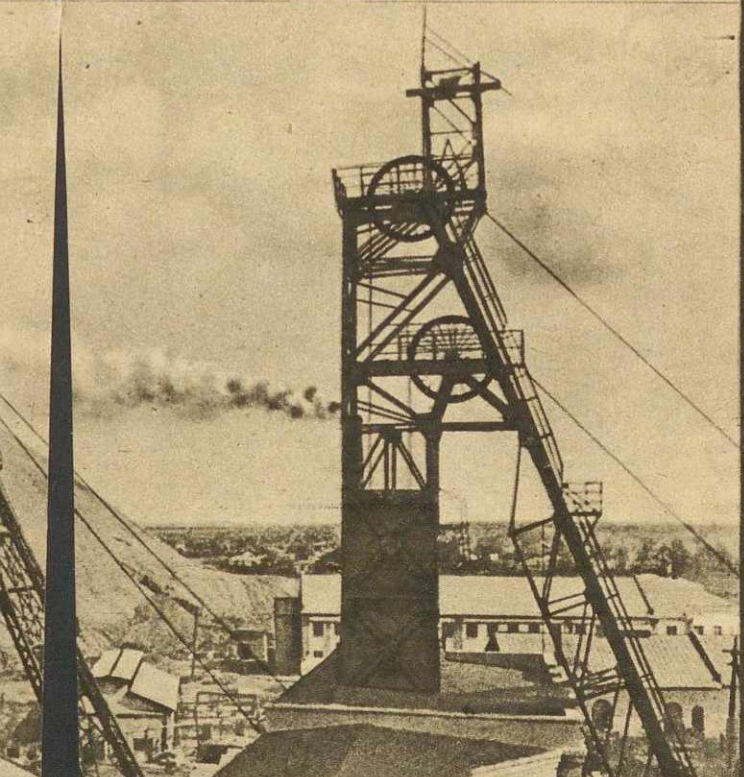
H PRZYJACIÓŁ

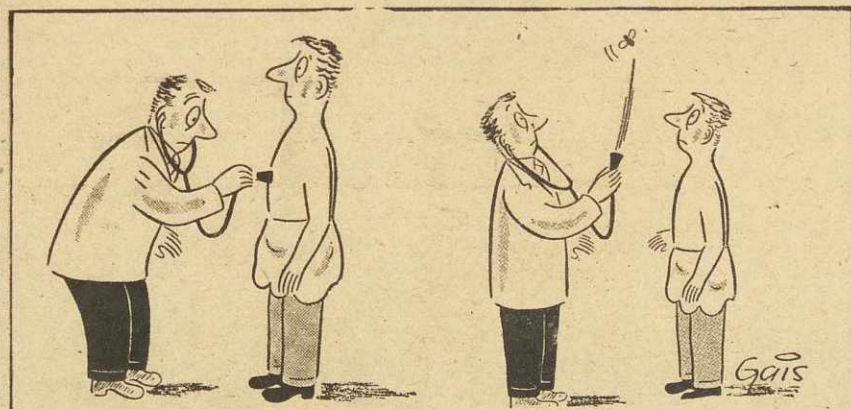
W każdy piątek podwarszawscy chłopcy przywożą do stolicy artykuły spożywcze, które nie zawsze odpowiadają wymaganiom higieny. Komisje sanitarne muszą niszczyć — jak to widzimy — szkodliwy dla zdrowia towar

W zimowej akcji odgruzowywania stolicy używa się nowoczesnych wywrotek typu ZIS, sprowadzonych ostatnio ze Związku Radzieckiego

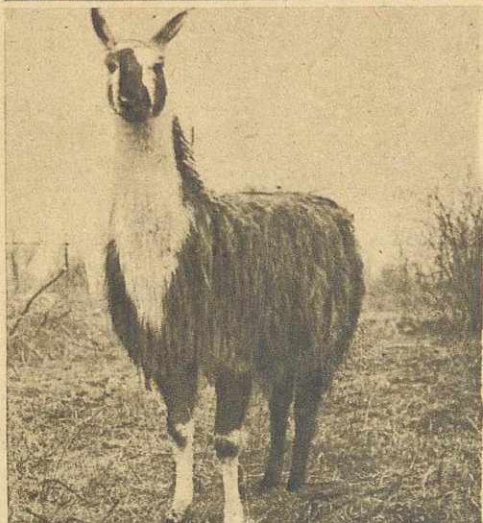

Donieckiego podjęto odbudowę zniszczonych przez okupację ogółem 620 mil. m³ wody, zbudowano 700 dniaków i położono w kopalniach 1600 km szyn kolejniczych. Na zdjęciu jedna z przodujących kopalń Zagłębia — „Liliput”

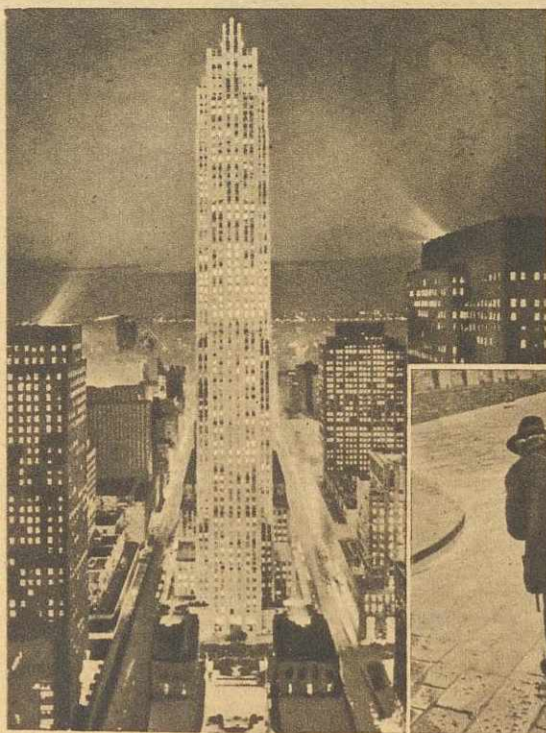

Podejrzane szmery w płucach (Liliput)

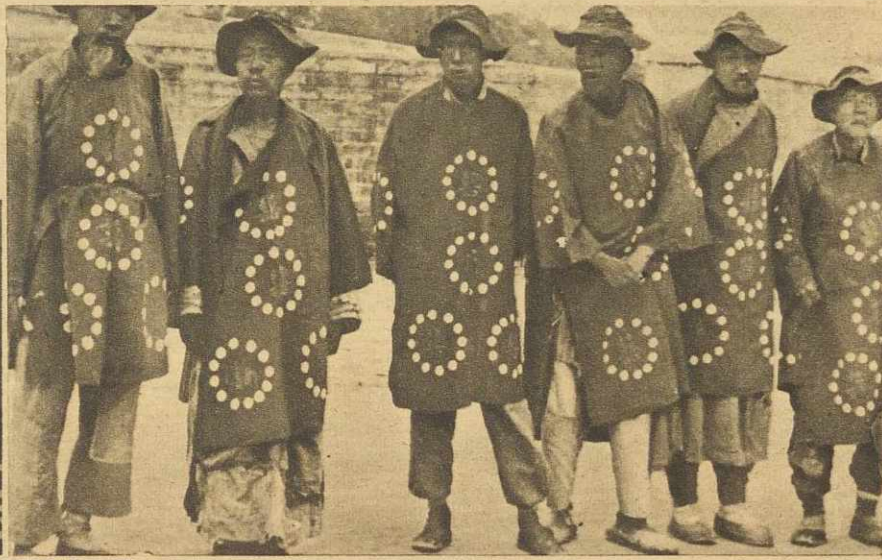
NASZE ZOO

Lama „Kuba” — dar Krakowa dla warszawskiego Zwierzyńca — czuje się w Warszawie zupełnie dobrze

Obok drapaczy chmur i przepychu centralnych ulic New Yorku, w zaułkach i na przedmieściach wegetują rzesze nędzarzy i bezrobotnych, puszczonych z torbami — na śmietniki wielkiego miasta. Ale to, że już 3 miliony ludzi pozostaje w USA bez pracy nie obchodzi zupełnie amerykańskich businessmanów

Obowiązki karawaniarzy w Chinach polegają — podobnie zresztą jak i w innych krajach, na asystowaniu przy pogrzebach bogaczy. Na okazje takie karawaniarze wkładają stroje, które jak to widzimy na zdjęciu, prezentują się dość dziwnie

Maski — to zazwyczaj główny punkt nicejskiego programu karnawalowego. Również i w bieżącym roku zorganizowano na Riwierze tradycyjne pochody masek, które cieszyły się wielkim powodzeniem

W Państwowym Teatrze Polskim w Warszawie odbyła się premiera znakomitej sztuki Maksyma Gorkiego „Wrogowie”. Reżyserował K. Borowski. Dekoracje i kostiumy projektowała Zofia Węgierkowa. Na zdjęciu: końcowa scena III aktu

Kolorowy film pt. „Cezar i Kleopatra” nakręcili Anglicy według sztuki Bernarda Shaw. Koszty produkcji były wielkie, sukces artystyczny — znakomy

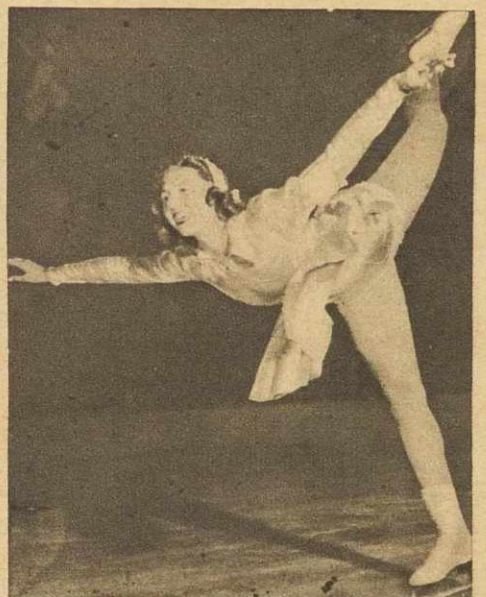
SPORT

Międzynarodowe spotkanie pięściarskie Węgry — Polska zakończyło się remisem 8:8. W wadze piórkowej niespodziankę sprawił Matloch (z lewej), zwyciężając mistrza Europy Bogacsa

Najlepsi hokeiści na świecie. Oto reprezentacyjna drużyna hokejowa Czechosłowacji, która zdobyła w Sztokholmie tytuł mistrza świata w hokeju

Również i w jeździe figurowej na lodzie Czeszka Urzanowa zdobyła mistrzostwo świata

Kobieta „dobrze ubrana”, to kobieta ubrana odpowiednio do zajęcia i pory dnia. Oto trzy suknie. Pierwsza — dobra do biura, druga na popołudniową wizytę lub do teatru. Trzecia? Zła! — odpowiedzą czytelniczki na widok tego dziwactwa z długą, koronkową halką. Kosztowna, niepraktyczna i ekstrawagancka — te trzy cechy wystarczą

PRZED 12 LATY

Tak oto w Berlinie honorowano szefa lotnictwa polskiego generała Rayskiego. W dwa lata później w pamiętnym, tragicznym wrześniu Luftwaffe grasowała nad Polską bezkarnie, nie natrafiając na żaden poważniejszy opór ze strony naszego lotnictwa. Po dziś dzień nie wiadomo ile w tej „sprawie Rayskiego” było świadomej zdrady, a ile karygodnego, typowo sanacyjnego niedbalstwa

Wydawca: Spółdzielnia Wydawniczo-Oświatowa „CZYTELNIK”.
Odpowiedzialne za pismo — Kolegium Redakcyjne.
Redakcja: WARSZAWA — MARSZAŁKOWSKA 3-5. Telefon: 424-73.

CZYTELNIK

Zdjęcia w tym numerze: Ag. Ilustr. „Api”, AR, Film Polski, E. Franckowiak, Z. Małek, W. Piotrowski, SIB, WAF oraz własna obsługa fotoreporterska.